

ISSN 1427-5856

POZARZĄDOWIEC

PISMO ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

W NUMERZE:

EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY
NARZĘDZIEM ROZWOJU
WSPÓLNOT LOKALNYCH

WSPÓŁPRACA TRANSGRANICZNA
W FUNDUSZACH EUROPEJSKICH

BEZ BARIER

ELBLĄG • SIERPIEŃ • NR 5 (80) 2006 • ROK XI

OD REDAKCJI

CHWAŁMY SIĘ, NIE WSTYDŹMY SIĘ

W jednym z programów telewizyjnej trójki widziałem ostatnio wypowiedź jednego z członków zarządu województwa warmińsko-mazurskiego, który dziękował organizacjom pozarządowym regionu, w tym Radzie Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego za wsparcie w „batalii” o przyjęcie przez rząd korzystniejszego dla naszego województwa podziału środków z funduszy strukturalnych na lata 2007–2013. O co tak naprawdę chodziło? Otóż gdy rząd wstępnie zaakceptował korzystny dla nas podział, w jednym z ogólnopolskich dzienników ukazał się na stronie tytułowej artykuł podważający słuszność podjęcia takiej decyzji. Powoływano się m.in. na fakt, iż biedniejsze województwa „pozorowały” konsultacje społeczne (przytaczając przykład stowarzyszenia rozwoju małej gminy), gdy województwa zamożniejsze przeprowadziły szersze konsultacje (podawano tu bodajże przykład Unii Miast i Miasteczek Polskich). Po artykule decyzja została wstrzymana; wtedy do akcji poparcia dla takiego podziału włączyły się m.in. wspomniane Rada Organizacji Pozarządowych, Rady Powiatowe organizacji. Jak widać poskutkowało, gdyż pozytywny dla nas wariant przetrwał. Warto więc walczyć i na powyższym przykładzie widać, iż daje to efekty. Jeszcze jeden przykład w tym duchu.

Podczas spotkania konsultacyjnego Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury pani Lidia Wojtowicz, dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego w Olsztynie przypominała sytuację z podobnych konsultacji, ale już na szczeblu krajowym. Otóż podczas dyskusji na jednym ze spotkań w Warszawie stwierdzono, iż jeśli chodzi o Warmię i Mazury to jesteśmy daleko do przodu (jeśli chodzi właśnie o aktywność, konsultacje, umiejętność przebicia). Patrząc na to, co do tej pory udało się zrobić, trzeba, choć nie do końca, to jednak przynajmniej częściowo przyznać rację temu stwierdzeniu. Wystarczy spojrzeć na strony internetowe, zawierające opinie nt. konsultowanych właśnie Programów Operacyjnych. Bodajże na pierwszym lub jednym z pierwszych miejsc jeśli chodzi o aktywność w procesie konsultacji (a więc m.in. ilość uwag, opinii, sugestii) jest właśnie nasz region; wiele z nich to opinie autorstwa organizacji pozarządowych. Kilka z nich znajdują Państwo na stronach niniejszego numeru.

Od tego numeru Pozarządowca chcemy kłaść większy nacisk na prezentowanie sylwetek organizacji i inicjatyw obywatelskich, ale też aktywnych społeczników, liderów społeczności lokalnych. To oni są cichymi bohaterami, którzy dzień po dniu, rok po roku walczą o zmianę społeczną, o drugiego człowieka. Sukcesy opisane wyżej, rozwój zasobów ludzkich, lokalny rozwój społeczno-gospodarczy to w dużej mierze właśnie ich i im podobnych zasługa. Pośrednio lub bezpośrednio, w mniejszym lub większym stopniu to te organizacje, Ci ludzie kształtują naszą rzeczywistość. W niniejszym numerze znajdują Państwo m.in. opisy organizacji i instytucji z Elbląga i Olsztyna, ale też prace nagrodzone w konkursie „Sposób na EFS”. W kolejnym numerze natomiast czas na m.in. Etk i ekonomię społeczną.

Życzę pożytecznej lektury

Bartłomiej Głuszak

SPIS TREŚCI

Aktualności.....	3
Europejski Fundusz Społeczny	8
narzędziem rozwoju wspólnot lokalnych <i>Izabella Drozd-Giejda</i>	
Sprzężenie zwrotne.....	10
<i>Halina Bielańska</i>	
Współpraca transgraniczna w funduszach	13
europejskich <i>Dagmara Szuba</i>	
Konsultacji ciąg dalszy	17
<i>Bartłomiej Głuszak</i>	
Bez barier.....	21
<i>Kinga Kamińska</i>	
„Szansa” na pracę.....	23
<i>Kinga Kamińska</i>	
Oblicza sukcesu	24
<i>Lech Brywczyński</i>	
Podaj dłoń.....	27
<i>Kinga Kamińska</i>	
Szkolenia na piątkę	29
<i>Kinga Kamińska</i>	
Siostra nowej generacji.....	30
<i>Kinga Kamińska</i>	

Elbląskie Stowarzyszenie
Wspierania Inicjatyw Pozarządowych

ESWIP

Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych zaprasza do udziału w szkoleniach i spotkaniach informacyjnych na temat wykorzystania środków finansowych z Europejskiego Funduszu Społecznego. Prowadzone jest również doradztwo w zakresie pisania projektów do EFS. Usługi są nieodpłatne, świadczone w ramach projektu: Centrum Rozwoju Lokalnego - Regionalny Ośrodek Szkoleniowy Europejskiego Funduszu Społecznego.

Więcej informacji pod nr tel. **055 642 18 85 lub 055 236 27 16**,
e-mail: **roszefs@eswip.elblag.pl, www.wim.ngo.pl**

Projekt „Rozwój lokalnego partnerstwa na rzecz rynku pracy oraz wsparcie projektów finansowanych przez Europejski Fundusz Społeczny” jest finansowany z Programu PHARE 2003 „Promocja zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich” oraz środków budżetowych. Jednostką kontraktującą dla projektu jest Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości.

PISMO INFORMACYJNE ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Wydaje: Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych

Redagują: Arkadiusz Jachimowicz (red. naczelny), Tomasz Franciuk, Bartłomiej Głuszak

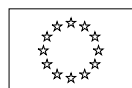
Adres: 82-300 Elbląg, ul. Związku Jaszczurczego 17; tel./fax: 055 236 27 16, 055 235 33 88; e-mail: eswip@eswip.elblag.pl

Internetowa edycja pism dostępna jest pod adresem <http://www.eswip.elblag.pl>

Opracowanie graficzne i skład komputerowy: Marek Zwierzyński, tel. 0600 49 40 11, e-mail: marek@wydawnictwo-ilka.pl

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzegamy sobie prawo skracania tekstów i zmiany tytułów.

Autorzy tekstów prezentują swoje własne opinie. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

Projekt „Rozwój lokalnego partnerstwa na rzecz rynku pracy oraz wsparcie projektów finansowanych przez Europejski Fundusz Społeczny” jest finansowany z Programu Phare 2003 Promocja zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich. Jednostką kontraktującą dla projektu jest Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości.

AKTUALNOŚCI

ROWEREM PRZEZ WARMIĘ

Ponad 40 km dziennie będą przemierzać uczestnicy wyprawy rowerowej zorganizowanej przez Wspólnotę Kulturową „Borussia”.

Wyprawa pod hasłem „Warmińskie rowerowanie” odbywać się będzie od 13 do 20 sierpnia 2006. Jej uczestnicy zwiedzą najważniejsze miejsca na Warmii. Na trasie wycieczki znajdą się m.in. Muzeum Rzeźby Sakralnej w Gąsiorowie, Sanktuarium w Gietrzwałdzie oraz Teatr w Węgajtach.

Przed wyjazdem miłośnicy jednośladów spotkają się 3 sierpnia 2006 w Olsztynie, skąd wyruszą do Bartąga. Tam będą przygotowywać się do „Warmińskiego rowerowania”.

Organizatorzy wciąż czekają na zgłoszenia chętnych. Wymagane jest ukończone 18 lat, a koszt uczestnictwa wynosi 100 zł.

Zapisany przyjmują: Alicja Mieczkowska, e-mail: ifamieczkowska@interia.pl oraz Joanna Turkiewicz (WK „Borussia”) e-mail: asiaturkiewicz@wp.pl.

Organizatorzy: Instytut Stosunków Zagranicznych ifa, Wspólnota Kulturowa „Borussia”, Centrum Turystyki Aktywnej „Kołodrom”, Stowarzyszenie Aktywności Społecznej „Młyn”, Związek Stowarzyszeń Niemieckich w byłych Prusach Wschodnich.

Teresa Miłoszewska

PRZEŁAMUJĄ CISZĘ

W Elblągu zakończyło się właśnie kolejne działanie w ramach polsko-rosyjskiego projektu „Przełamać ciszę”. W czerwcu odbyło się szkolenie dla pedagogów, terapeutów i wolontariuszy dotyczące form i metod pracy z osobami niepełnosprawnymi.

W dniach od 27 do 29 lipca 6-osobowa grupa terapeutów i liderów organizacji pozarządowych oraz szkoły dla dzieci niesłyszących z Zielonogradska (Obwód Kaliningradzki) uczestniczyła w warsztatach realizowanych przez Stowarzyszenie Kulturalne „Viva art” w Elblągu oraz Centrum Kultury i Współpracy Międzynarodowej „Światowid”. Wspólnie z polskimi specjalistami grupa rosyjska prowadziła zajęcia artystyczne i terapeutyczne z młodzieżą niepełnosprawną.

Elbląski projekt potrwa do końca br. W programie kolejne działania: warsztaty artystyczne, szkolenie w Zielonogradsku oraz konferencja dot. arteterapii. Projekt realizowany jest we współpracy z organizacjami pozarządowymi „Ruczejok” i „Nadieżdża” oraz szkołą dla dzieci głuchych z Zielonogradska. Współfinansowany ze środków Polsko - Amerykańskiej Fundacji Wolności w ramach Programu Przemiany w Regionie RITA za pośrednictwem Fundacji Edukacja dla Demokracji.

Uczestnicy warsztatów „Przełamać ciszę”, Elbląg

SKONSULTUJ NOWE ZASADY WSPÓŁPRACY

Do 21 sierpnia 2006 można zgłaszać uwagi do projektu zmiany uchwały w sprawie zasad współpracy olsztyńskiego samorządu z organizacjami pozarządowymi.

Konieczność zmian wynika z potrzeby dostosowania tekstu do wymogów Zasad Techniki Prawodawczej. Załączony projekt zostanie po konsultacjach wniesiony pod obrady na wrześniowej sesji Rady Miasta Olsztyn.

Tekst projektu zmian uchwały zamieszczony został na stronie www.um.olsztyn.pl/ngo w dziale „Komunikaty”.

Wciąż można zgłaszać uwagi do projektu. Zgłoszenia przyjmują:

* **Biuro Pełnomocnika Prezydenta Miasta ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi**

Urząd miasta Olsztyn, Plac Jana Pawła Jana II nr 1, e-mail: ngo@um.olsztyn.pl, tel. 089 522 28 21;

* **Monika Falej** – Przewodnicząca Rady Organizacji Pozarządowych Miasta Olsztyn

e-mail: rada.ngo.olsztyn@poczta.fm

w terminie do **21 sierpnia 2006 r.**

Tomasz Franciuk

POMOST DLA KULTURY

Warsztaty dziennikarskie i fotograficzne, konkursy taneczne, nauka tworzenia stron internetowych i wiele innych zajęć czeka na młodych uczestników polsko-rosyjskich spotkań artystycznych „Pomosty”.

Europejskie Spotkania Młodzieży Artystycznie Uzdolnionej „Pomosty” organizowane są już po raz trzeci. Ich celem jest zacieśnianie współpracy kulturalnej pomiędzy organizacjami z Polski i Obwodu Kaliningradzkiego.

Przed wszystkim młodzi dziennikarze.

W trakcie Spotkań młodzi ludzie biorą udział w warsztatach dziennikarskich, uczą się podstaw grafiki komputerowej oraz jak tworzyć strony internetowe.

– *W tej edycji nacisk położyliśmy na uaktywnienie środowisk młodzieżowych zainteresowanych tematyką dziennikarską. Chcemy w ten sposób uświadomić młodzieży jak ważną rolę w kreowaniu i promowaniu ich poglądów mają media* – mówi Magdalena Czarnocka z elbląskiego „Światowidu”, współorganizatora „Pomostów”.

Ponadto młodzież z Polski i Obwodu Kaliningradzkiego uczestniczy w warsztatach i konkursach plastycznych, fotograficznych, tanecznych i wokalnych. Przewidziano również specjalne seminaria m.in. na temat cenzury w mediach. Przez cały czas trwania Spotkań uczestnicy wydają okolicznościową gazetę z informacjami o „Pomostach”.

– *Dzięki udziałowi w naszym programie młodzież oraz twórcy kultury będą mogli podwyższać swoje kwalifikacje, zdobywać nowe umiejętności oraz wymieniać doświadczenia i poglądy* – dodaje Magdalena Czarnocka.

W październiku odbędą się Międzynarodowe Konfrontacje Taneczne – „Puchar Bałtyku”, w których udział wezmą tancerze z Polski i Obwodu Kaliningradzkiego, prezentując tańce latynoamerykańskie i standardowe. Na zakończenie „Pomostów”, w trakcie uroczystej Gali, zostaną ogłoszone wyniki konkursów, otwarcie wystawy pokonkursowej oraz prezentacja materiałów video nagranych przez uczestników.

Informacje o projekcie

Projekt „POMOSTY – Europejskie Spotkania Młodzieży Artystycznie Uzdolnionej” działa od kwietnia do listopada 2006 roku, częściowo finansowany jest przez Unię Europejską – z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Sąsiedztwa Litwa–Polska–Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej INTERREG IIIA/TACIS CBC. Przedsięwzięcie realizuje Centrum Kultury i Współpracy Międzynarodowej „Światowid”. Organizacją warsztatów i imprez tanecznych zajmuje się Stowarzyszenie Taneczne Jantar, z którym CKiWM „Światowid” ma podpisaną umowę o współpracy.

Więcej informacji o projekcie na stronie <http://swiatowid.elblag.pl>

Lech Brywczyński

FISZEWO – WIEŚ Z PRZESZŁOŚCIĄ

Fiszewo jest najatrakcyjniejszą pod względem dziedzictwa kulturowego wsią gminy Gronowo Elbląskie. Na odpowiednim wykorzystaniu tego atutu oparty jest Plan Odnowy Sołectwa Fiszewo „Nasza Mała Strategia”.

Najważniejszym obiektem historycznym Fiszewa jest miejsce pamięci, poświęcone żołnierzom polskim, weteranom Powstania Listopadowego, którzy zostali zamordowani przez wojska pruskie. Masakra w Fiszewie, w której zginęło 8 polskich żołnierzy, a ciężko rannych zostało 12, miała miejsce 22 stycznia 1832.

Sołectwo jest współorganizatorem corocznych zjazdów ku czci poległych powstańców, realizowanych przez elbląski oddział Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego. Do tej pory odbyły się 34 zjazdy.

Inne, turystyczne atuty Fiszewa, to m. in. cmentarz mennonicki, ruiny gotyckiego kościoła z XIV w. oraz XIX-wieczna dzwonnica.

Realizacja planu odnowy ma wypromować Fiszewo i całą gminę Gronowo Elbląskie, dzięki czemu powstaną nowe miejsca pracy w sektorze turystyki. Planowane inwestycje (utworzenie Centrum Pamięci Kultury Mennonickiej, budowa boiska, remont remizy, uruchomienie kawiarenki internetowej, modernizacja dróg i chodników, budowa ścieżek rowerowych itd.) mają kosztować łącznie 3,1 mln zł.

Mieszkańcy wsi są repatriantami, którzy osiedli tutaj po 1945 r. Dlatego plan odnowy sołectwa obejmuje również działania, mające na celu budowanie wspólnoty społecznej oraz lokalnej tożsamości.

Fiszewo liczy sobie obecnie 258 mieszkańców, powierzchnia sołectwa wynosi natomiast 826 ha. We wsi funkcjonuje Ochotnicza Straż Pożarna, działa tu 18 gospodarstw rolnych, a także dwa podmioty gospodarcze.

Plan Odnowy Sołectwa Fiszewo będzie realizowany w ramach europejskiego programu Leader, przy organizacyjnym wsparciu ze strony stowarzyszenia Łączy Nas Kanał Elbląski Lokalna Grupa Działania.

Tomek Franciuk

BEZPŁATNE SZKOLENIA DLA LEKARZY

Lekarze z województwa warmińsko-mazurskiego będą mogli bezpłatnie podnieść swoje kwalifikacje. Wszystkie dzięki szkoleniom finansowanym przez Unię Europejską. Zapisy na wszystkie szkolenia rozpoczyna się 28 sierpnia 2006.

W ramach szkoleń przeprowadzone będą wykłady z udziałem autorytetów w dziedzinie medycyny, zajęcia z zakresu ratownictwa medycznego. Ponadto uczestnicy będą mieli możliwość podniesienia znajomości języka angielskiego oraz informatyki. Szkolenia zaplanowano tak, aby każdy znalazł interesujący dla siebie temat.

Uczestnikami szkoleń mogą być lekarze i lekarze dentyści będący członkami Okręgowej Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej wszystkich specjalności. Uczestnicy kursu z informatyki i ratownictwa medycznego w roku 2005 muszą jednak ustąpić miejsca tym, którzy nie mieli takiej szansy. W przypadku nauki języka angielskiego, uczestnicy zeszłorocznego kursu mogą wziąć udział w szkoleniu jedynie na poziomie wyższym w stosunku do już ukończonego.

Lekarze naszego z województwa warmińsko-mazurskiego nie będą ponosić kosztów szkolenia, a ponadto istnieje możliwość dofinansowania dojazdów osób z poza Olsztyna – po przedstawieniu biletu PKP lub PKS.

Zapisy na wszystkie szkolenia rozpoczną się
28 sierpnia 2006 r.

Kontakt: 089 539 19 29 w. 39 lub 609 710 106 oraz w siedzibie Okręgowej Izby Lekarskiej (ul. Żołnierska 16c, Olsztyn) – decyduje kolejność zgłoszeń. Osobą odpowiedzialną za realizację projektu jest mgr inż. Joanna Gniadek.

Więcej informacji na stronie Okręgowej Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej
www.owmil.olsztyn.pl/izba_UE.htm.

Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 2004–2006 (Priorytet 2 – Wzmocnienie rozwoju zasobów ludzkich w regionach, Działanie 2.1 – rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie). Projekt jest realizowany na podstawie umowy podpisanej z WUP.

Lech Brywczyński

AKTYWNI I KREATYWNI – ELBLĄŻANIE NA SZKOLENIACH

Czworo członków elbląskiego koła Polskiego Związku Niewidomych uczestniczy w szkoleniu, które da im uprawnienia do pracy z osobami niepełnosprawnymi.

Uczestnicy kursu zakończą go w marcu przyszłego roku, otrzymaniem Certyfikatu Europejskiego. Szkolenie jest realizowane w ramach programu „Od aktywności do kreatywności”, finansowanego przez Europejski Fundusz Społeczny.

Dodajmy, że w tym roku elbląskie koło PZN zorganizowało również wiele innych kursów oraz zajęć szkoleniowych. Tak np. 41 osób wzięło udział w dziesięciodniowym obozie w Ustroniu Morskim, zaś nowo przyjęci członkowie koła uczestniczyli w turnusie szkoleniowym w ośrodku w Muszynie.

Do dzieci, zrzeszonych w PZN jest natomiast adresowany najnowszy konkurs plastyczny. Każdy uczestnik konkursu może wykonać swoje prace dowolną techniką (rysunek kredkami lub farbkami, rzeźba, lepienie z plasteliny, itd.)

Prezentacja najlepszych prac nastąpi 9 października br., podczas uroczystej akademii z okazji 35-lecia elbląskiego koła PZN.

BEZPIECZNY INTERNET – UNIJNE WSPARCIE DLA WALKI ZE SPAMEM I TREŚCIAMI SPRZECZNYMI Z PRAWEM

Komisja Europejska opublikowała zaproszenie do składania wniosków na rzecz wspierania bezpieczniejszego korzystania z Internetu i nowych technologii sieciowych. Termin aplikacji mija 29 września 2006, a budżet programu wynosi 6,9 mln euro. Szczegółowe informacje poniżej.

Komisja Europejska opublikowała (DU Unii Europejskiej C 167/20) zaproszenie do składania wniosków w ramach wieloletniego programu wspólnotowego na rzecz wspierania bezpieczniejszego korzystania z Internetu i nowych technologii sieciowych. Niniejsze zaproszenie dotyczy wniosków obejmujących następujące działania:

I. Zwalczanie treści sprzecznych z prawem:

- Numery interwencyjne pozwalające na zgłaszanie sprzecznych z prawem treści

II. Blokowanie niechcianych i szkodliwych treści:

- Wzmocnienie pozycji użytkownika (środki spełniające potrzeby użytkowników i umożliwiające im ograniczenie otrzymywanych ilości niechcianych i szkodliwych treści oraz kontrolowanie spamu. Będzie ono obejmowało prace nad systemami klasyfikacji treści i znakami jakości witryn internetowych oraz prace przyczyniające się do dostępności technologii filtrujących).
- Projekty pilotażowe demonstrujące wzorcowe rozwiązania lub w nowatorski sposób wykorzystujące istniejące technologie, mające na celu opracowanie baz danych z wykazami treści sprzecznych z prawem i/lub mechanizmów porównywania treści.

III. Wspieranie bezpieczniejszego otoczenia:

- Transgraniczne działania w zakresie współregulacji i regulacji wewnętrznej dotyczącej zwalczania niechcianych treści (spam) szkodliwych dla dzieci.

IV. Podnoszenie świadomości:

- Węzły koordynacyjne, które będą realizować działania i programy informacyjne w ścisłej współpracy ze wszystkimi odpowiednimi podmiotami na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym.
- Telefoniczne linie zaufania, gdzie dzieci mogłyby zgłaszać krytyczne uwagi dotyczące sprzecznych z prawem i szkodliwych treści w Internecie.

V. Kto może aplikować:

W programie „Bezpieczniejszy Internet Plus” uczestniczyć mogą osoby prawne z siedzibą w jednym z 25 państw członkowskich UE. Dopuszcza się możliwość uczestnictwa osób prawnych z siedzibą w państwach trzecich oraz organizacji międzynarodowych, jednak bez wsparcia finansowego ze strony Wspólnoty.

VI. Budżet:

Całkowity budżet przeznaczony na współfinansowanie działań pośrednich (umowy w sprawie dotacji zawarte z osobami trzecimi) wynosi 6,9 mln euro.

VI. Termin składania wniosków:

Termin wpłynięcia wniosków do Komisji upływa w dniu 29 września 2006 o godzinie 17:00 (czasu obowiązującego w Luksemburgu).

VIII. Dodatkowe informacje:

Pełny tekst zaproszenia do składania wniosków oraz formularze zgłoszeniowe dostępne są pod następującym adresem <http://ec.europa.eu/saferinternet>.

Izabella Drozd-Giejda

EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY NARZĘDZIEM ROZWOJU WSPÓLNOT LOKALNYCH

Przystąpienie do Unii Europejskiej stworzyło dla Polski nowe możliwości, ale i nałożyło obowiązki. Jednym z nich było podjęcie takich działań, dzięki którym ma następować wyrównywanie poziomu życia Polaków i innych unijnych nacji. To wyrównywanie poziomu, na różnych płaszczyznach, następuje w drodze realizacji Narodowego Planu Rozwoju. Stał się on podstawą do opracowania szczegółowszych programów – sektorowych. Jednym z nich jest Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich (SPO RZL), którego celem jest podnoszenie świadomości społecznej, wzrost wiedzy i umiejętności, a co za tym idzie – zmniejszenie bezrobocia. Dla realizacji tych priorytetowych celów ustalone zostały trzy zgrupowane kierunki podejmowanych przedsięwzięć, nazwane priorytetami. Pierwszy ma wzmocnić obecną politykę rynku pracy poprzez działania na rzecz ludzi bezrobotnych, grup szczególnego ryzyka oraz wyrównania szans zatrudnienia kobiet. Drugi jest ukierunkowany na edukację, ze szczególnym uwzględnieniem jak najszerszego do niej dostępu, trzeci natomiast ma na celu wsparcie instytucji zajmujących się wdrażaniem SPO RZL tak, by mogły efektywnie dysponować środkami unijnymi przy realizacji dwóch pierwszych priorytetów.

Realizacja tych priorytetów w środowiskach lokalnych zajmuje się szereg organizacji pozarządowych i instytucji. Wśród tych ostatnich najskuteczniejsze i najaktywniejsze działania podejmują powiatowe urzędy pracy.

Aktywne Szczytno

Za przykład niech tu posłuży Powiatowy Urząd Pracy w Szczytnie i jego działania na rzecz aktywizacji zawodowej bezrobotnych w latach 2004–2006. A wart jest opisanie i naśladowania, gdyż dzięki wdrożonym kilkunastu już projektom szczycieński PUP znajduje się na trzecim miejscu w wojewódz-

twie pod względem wysokości pozyskanych i wykorzystanych kwot z EFS w przeliczeniu na jednego bezrobotnego – 149,8 zł.

Realizowane projekty skierowane są do różnych grup bezrobotnych. Kilka z nich, wdrażanych w różnych terminach, dotyczyło aktywizacji zawodowej młodych ludzi, czyli osób, które nie ukończyły 25. roku życia (dotyczy absolwentów szkół średnich), lub 27 roku życia (absolwenci wyższych uczelni). Liczba zaktywizowanej młodzieży sięga około 2 tysięcy. Absolwenci zostali przeszkoleni między innymi w zakresie technik samoprezentacji, aktywnego poszukiwania pracy, tworzenia indywidualnych planów działania, nabyli pierwsze doświadczenia zawodowe w ramach staży, dowiedzieli się jak rozpoczynać własną działalność gospodarczą, zdobyli szereg nowych umiejętności zawodowych, poszukiwanych w danym momencie na lokalnym rynku pracy.

Inna grupa projektów, o podobnych formach realizacji, obejmowała również liczne grupy osób długotrwale bezrobotnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Przeprowadzono bardzo liczne szkolenia zawodowe, w ramach odrębnych projektów. Na przykład szkolenie z zakresu przedsiębiorczości, które umożliwiło części uczestników otrzymanie dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej (a źródłem dotacji też są środki unijne), czy też szkolenie w ramach projektu „Gminny konsultant R”. Uczestnicy tego szkolenia zostali skierowani do pracy w urzędach gminnych, gdzie ich zadaniem było i jest wspieranie rolników przy sporządzaniu wniosków o dopłaty.

Kierunki wszystkich szkoleń są tak zaplanowane, by osoby przeszkolone mogły mieć większe szanse na zatrudnienie. Najpierw jest badany rynek pracy, tzn. określone jest zapotrzebowanie. Analizuje się także efekty i skuteczność wcześniej prowadzonych szkoleń o takim samym lub zbliżonym kierunku. Szkolenia organizowane przez szczycieński PUP dotyczyły m.in. następujących obszarów zawodowych:

- informatyka (grafika komputerowa, obsługa komputerowych programów użytkowych, obsługa komputera i kas fiskalnych pod kątem pracy w handlu);
- finanse i rachunkowość (księgowość i prowadzenie kadr z obsługą komputerowych programów użytkowych; nowoczesna księgowość z obsługą komputera);
- obsługa biura i sekretariatu (asystent menadżersko-administracyjny i finansowy firmy z językiem angielskim);
- szkolenia językowe (język angielski dla osób zamierzających podjąć prace za granicą w charakterze opiekunki społecznej, w zawodach gastronomicznych, budowlanych itp.);
- pomoc społeczna (opiekunka medyczna z uprawnieniami do wykonywania masażu rehabilitacyjnego);
- usługi gastronomiczne;
- nowoczesne technologie budowlane.

Ten wykaz nie wyczerpuje wszystkich rodzajów szkoleń, jakie przeprowadził sam bądź sfinansował Powiatowy Urząd Pracy. Edukacja i reorientacja zawodowa prowadzone są przez wysoko wykwalifikowanych specjalistów. Uczestnikom zwracane są koszty dojazdu, otrzymują materiały edukacyjne, podręczniki, co nie jest bez znaczenia dla osób bezrobotnych, a więc takich, którzy na takie wydatki nie mogą sobie pozwolić.

Oceniając statystycznie dotychczasowe wyniki PUP w projektach, których realizacja została zakończona należy stwierdzić, że 1568 osób uczestniczyło w realizowanych programach i zostało zaktywizowanych, 364 osoby uzyskały zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych, 274 odbyły staż, 180 skorzystało z przygotowania zawodowego w miejscu pracy, a 116 podjęło zatrudnienie w ramach robót publicznych. Jeśli chodzi o działalność gospodarczą to 33 osoby uzyskało na ten cel dotacje, a 8 uzyskało zatrudnienie w ramach refundacji składki ZUS i utworzono 10 nowych miejsc w ramach doposażenia stanowiska pracy. Podsumowując Urząd Pracy naprawdę dużo zrobił podczas realizacji działań wytyczonych w projekcie stosując cztery zasady:

- 1) kompleksowość wsparcia, która oznacza, iż poszczególne usługi i instrumenty rynku pracy dotychczas stosowane rozdzielnie obecnie są łączone,
- 2) dostosowanie do indywidualnych potrzeb osoby bezrobotnej,
- 3) nastawienie na budowanie społeczeństwa informatycznego,

4) równość szans czyli objęcie jednakowym wsparciem osób bezrobotnych niezależnie od płci, miejsca zamieszkania czy sprawności fizycznej.

Skuteczność działań

Jako osoba bezrobotna miałam możliwość skorzystania ze środków z EFS, uczestnicząc w formach aktywizacji i projektach realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Szczytnie. Jestem osobą niepełnosprawną, a schorzenie wyklucza pracę fizyczną. Podczas szkolnej nauki uzyskałam wykształcenie jako technolog tworzyw sztucznych. Kiedy podejmowałam naukę w technikum chemicznym, w 1988 roku, obiecywano mi i innym uczniom pracę bez problemów. Realia się jednak zmieniły i po maturze, w 1992 roku, zamiast pracodawcy musiałam odwiedzić urząd pracy. Przez wiele lat nie było dla mnie zatrudnienia, ani żadnej innej formy wsparcia czy pomocy. Dopiero, gdy ruszyły projekty realizowane w ramach EFS, otrzymałam propozycję uczestniczenia w kursie, dającym mi możliwość reorientacji zawodowej, pod nazwą „Nowoczesna księgowość z modułem APP”. Kurs trwał cztery miesiące. Miałam możliwość poznać podstawy księgowości i niektóre programy komputerowe. Spora grupa uczestników tego szkolenia uzyskała dzięki niemu zatrudnienie. Ja dalej szukałam możliwości nauki, ponieważ nigdy wcześniej nie miałam zawodowej styczności z administracją biurową i obawiałam się, że moja wiedza, mimo kursu, jest niewystarczająca. Dzięki pośrednictwu Powiatowego Urzędu Pracy otrzymałam kolejną szansę – możliwość przygotowania zawodowego w miejscu pracy. Jest to nowy instrument rynku pracy. Przygotowanie oznacza, że można zdobyć nowe kwalifikacje lub umiejętności zawodowe poprzez praktyczne doświadczenie. Sześciomiesięczne przygotowanie odbyłam w Gminnym Centrum Informacji. Jest to instytucja, która powstała dzięki realizacji programu „Pierwsza Praca” i mieści się w Centrum Kształcenia Zawodowego w Szczytnie. GCI to miejsce, gdzie ludzie bezrobotni mogą otrzymać fachowe porady, mają dostęp do komputera i mogą korzystać za darmo z Internetu. Jest to duża szansa dla ludzi poszukujących pracy.

Za przykład skuteczności projektów realizowanych w ramach EFS może też posłużyć inny młody mieszkaniec Szczytna – Michał Gruszka. Wybrał inną drogę, kierowaną do ludzi odważniejszych niż ja. Skorzystał z tzw. Pożyczki na start. To bezzwrotna dotacja na uruchomienie własnej działalności gospo-

darczej. Uzyskał ją, w wysokości 11 tysięcy złotych, jako pierwszy w naszym powiecie. Otworzył zakład optyczny, pełen obaw, bo warunki, jakie trzeba spełnić, nie są proste. Działalność musi być prowadzona co najmniej przez rok i w tym czasie nie można zalegać z opłatami ZUS i podatkami. Choć rok już upłynął, zakład optyczny Michała Gruszki nadal istnieje i się rozwija. Młody przedsiębiorca rozpoczął nawet studia podyplomowe z zakresu optometrii na Akademii Medycznej w Poznaniu, pogłębia swoje kwalifikacje.

Możliwości, jakie osobiście uzyskałam dzięki projektom realizowanym w ramach EFS, stanowiły dla mnie przełomowy moment w życiu, które w sporej części obecnie poświęcam na udzielanie pomocy osobom bezrobotnym. Podjęłam się wolontariackiej współpracy przy redagowaniu serwisu internetowego zajmującego się pomocą ludziom bezrobotnym (www.ofertypracy.olsztyn.pl). Moja rola

nie jest wielka, ale początki były burzliwe. Musiałam stworzyć stronę, gdzie promowałam swoje miasto – Szczytno. Następnie zdobywałam patronaty, które miały wspomagać moje działania.

Udział w projektach, kursach i szkoleniach, a także przygotowanie zawodowe, otworzyło przede mną nowe, nieznane perspektywy. Uzyskałam nowe umiejętności i wiedzę, a także znalazłam swój własny sposób na życie, aktywizując się nie tylko w pracy zawodowej, ale i społecznej, na rzecz innych ludzi, którzy wciąż pozostają bezrobotni.

Współpracowałam przy tworzeniu dwóch projektów, których celem jest wspieranie młodzieży i zwiększanie jej szans edukacyjnych, a także wspieranie zawodowe osób niepełnosprawnych.

Myślę że moje działania będą miały ciąg dalszy i zmienią choć w małym stopniu życie ludzi niepełnosprawnych w moim powiecie. Jestem przekonana, że tylko ciężka praca i optymizm są „bramą” do mojej przyszłości, a działania PUP i realizowane projekty, w których uczestniczyłam nauczyły mnie ciężkiej pracy i dały wiele optymizmu na przyszłość.

Halina Bielawska

SPRZEŻENIE ZWROTNE

Co zrobić w środowisku, gdzie nad aktywnością dominuje marazm i przekonanie, że ani zrobić się już nic nie da, ani zarobić, a jedyne co pozostało, to brać – jak dają i narzekać, że za mało. Gdzie nie mała rzesza pozostawionych samym sobie ludzi nie wie, ani gdzie pracować, ani jak, ani też nie potrafi się tego dowiedzieć, bo poszukiwanie pracy sprawia wielką trudność, kiedy się nawet nie wie, czego – tak naprawdę – się szuka i co chciałoby się znaleźć.

Środowiska ludzi trwale bezrobotnych, szczególnie popegeerowskie, a takich na terenie Warmii i Mazur nie brakuje, to obszar, gdzie w zakresie wsparcia zawodowego jest wciąż najwięcej do zrobienia, ale też i gdzie jest najtrudniej cokolwiek osiągnąć. Stąd każde działanie, które jest ukierunkowane na wsparcie tej grupy lokalnej społeczności jest swoistym heroizmem i samo w sobie stanowi już wzór do naśladowania, jako przykład dobrej praktyki. Za

taki może służyć Stowarzyszenie Klub „Pro Publico Bono” ze Szczytna.

Dwa łyki statystyki i jeden haust historii

Poczęcie Stowarzyszenia nastąpiło jesienią 2002 roku, kiedy to kilkanaście osób zebrało się przy kawie, by podebatować, jak to jest wokół źle i że „coś” by trzeba zrobić. W większości przypadków takie zgromadzenia, zarówno nieformalne, jak i oficjalne, kończą się właśnie konkluzją o tym tajemniczym „cosiu”. Tym razem było inaczej, a spożyta kawa najwyraźniej dodała zgromadzonym powera. Od poczęcia do porodu, czyli rejestracji, która nastąpiła dokładnie 7 kwietnia 2003, upłynęło zaledwie kilka miesięcy. Towarzystwo zgromadzenie przekształciło się w formalną organizację pozarządową Stowarzyszenie Klub „Pro Publico Bono” i skonstruowało cele:

- a) kształtowanie w lokalnej społeczności postaw obywatelskich, tolerancji w stosunkach międzyludzkich, solidaryzmu społecznego i wrażliwości na dobro wspólne, zwłaszcza kultury i środowiska;
- b) wszechstronne propagowanie idei członkostwa w Unii Europejskiej, przekładanie na zrozumiałe język profitów i zagrożeń stąd płynących;
- c) inicjowanie działań w kierunku pomocy dzieciom i młodzieży, na rzecz bezpieczeństwa publicznego, przeciwdziałania bezrobociu i marginalizacji społecznej obywateli będących w kryzysowej sytuacji materialnej.

Kolejnym etapem była burza mózgów, by odpowiedzieć sobie na pytanie: jak przełożyć idee na konkrety i faktycznie „coś” zrobić. Z analizy środowiskowych potrzeb (a na ten temat już a priori członkowie Stowarzyszenia, reprezentujący różne dziedziny życia społeczno-gospodarczego mieli sporą wiedzę, popartą też niezłym średnim, a wrodzonym potencjałem pozyskiwania i wykorzystywania wiedzy), a także z przyjętego założenia, by cele osiągnąć hurtem zrodził się pomysł, by tworzyć projekty przeciwdziałające bezrobociu (cel c.), realizować je z wykorzystaniem środków finansowych Unii Europejskiej (cel b.) i pozyskiwać do swych działań coraz szersze rzesze sympatyków, partnerów i współuczestników (cel a.).

Ukierunkowanie na bezrobocie miało, w przypadku powiatu szczywieńskiego, a na tym obszarze Stowarzyszenie działa, swoje szczególne uzasadnienie. Bo łyki statystyki wyglądają następująco:

- liczba mieszkańców powiatu – około 70 tysięcy ludzi,
- aktywnych zawodowo – 26 700 osób,
- bezrobotnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy – 8760 osób, co daje 32,8-procentową stopę bezrobocia (a krzywa rośnie),
- bezrobotni mieszkańcy wsi – ponad 6 tysięcy, ponad połowa z nich to ludzie do 32 roku życia, blisko 65 nie ma żadnego stażu pracy, ponad połowa nie pracuje dłużej niż dwa lata.

Jak wymyślili – tak zrobili

Dane liczbowe pochodzą z projektu pod nazwą „Wszystko jest jeszcze przed Tobą”. Po nieuchronnych perturbacjach z poprawkami, weryfikacjach, procedurze oceny, projekt zyskał akceptację i sponsora w postaci Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwoju Zasobów Ludzkich (EFS). Sporządzony projekt mieści się w działaniu piątym pierwszego

priorytetu, a na jego realizację Stowarzyszenie uzyskało niebagatelną kwotę ponad miliona złotych.

Celem projektu jest ograniczenie zjawiska marginalizacji społecznej, przygotowanie osób zagrożonych wykluczeniem do wejścia na rynek pracy i powrót do czynnego życia zawodowego. Realizacji celów służyć ma zastosowanie innowacyjnych metod i narzędzi IT z zakresu poradnictwa i badania potencjału osobowego beneficjentów. Do tych innowacyjnych metod należy zaliczyć m.in.:

- wielowymiarowe badanie inteligencji ogólnej beneficjentów, przydatne w pracy doradców zawodowych do diagnostyki ogólnej i indywidualnej,
- system Test Outcomus, pozwalający na pomiar zachowań społecznych, postaw wobec pracy, stabilności osobowej, zakresu kompetencji, temperamentu itp.,
- test radzenia sobie ze stresem, przydatny przy budowaniu tzw. indywidualnej ścieżki kariery.

Projekt zakłada udział 250 beneficjentów, wywodzących się z grup szczególnego ryzyka, głównie ze środowisk byłych pracowników Państwowych Gospodarstw Rolnych i wyrosłego w popegeerowskich osadach kolejnego już pokolenia, które charakteryzuje przede wszystkim postawa roszczeniowa. Według założonych efektów, u co najmniej 70% beneficjentów ostatecznych, nastąpić winna zmiana postaw wobec pracy, zwiększenie mobilności zawodowej i podniesienie kwalifikacji. W konkretniejszym wymiarze owe efekty, uzyskane poprzez przyjęte formy działań, wyglądać będą następująco:

- powstanie innowacyjnej 500-osobowej bazy danych beneficjentów, szeroko opisanych, która po zakończeniu projektu będzie służyła działaniom Agencji Zatrudnienia i Doradztwa Personalnego,
- uaktualnianie na bieżąco wortalu internetowego
- nabycie przez 50 beneficjentów umiejętności samodzielnego poszukiwania pracy w przestrzeni internetowej,
- znalezienie zatrudnienia sezonowego, okresowego, stałego 175 beneficjentom projektu,
- zorganizowanie różnorodnych szkoleń (językowych, reorientacji zawodowej) 120 beneficjentom projektu,
- zorganizowanie staży zawodowych i płatnych praktyk 60 beneficjentom projektu,
- objęcie pomocą w zakresie doradztwa zawodowego (indywidualne porady) 180 beneficjentów,
- zorganizowanie warsztatów: „Techniki aktywne-go poszukiwania pracy”, „Autoprezentacja z za-

stosowaniem technik audiowizualnych”, „Obudź w sobie przedsiębiorcę”, dla wszystkich zainteresowanych uczestników projektu,

- stworzenie zainteresowanym beneficjentom Indywidualnych Planów Działania – obejmujących problematykę związaną z określeniem kwalifikacji, oczekiwań i celów zawodowych oraz oceną postawy w stosunku do własnej przyszłości.

Projekt jest już realizowany. Prace rozpoczęły się od 1 kwietnia br. zatrudnieniem niezbędnej 12-osobowej kadry: doradców zawodowych, psychologa, informatyka itp. Oczywiście, część tej kadry rekrutuje się z grona dotychczasowych bezrobotnych, co zresztą także stanowi wkład Stowarzyszenia w zwalczanie bezrobocia, a więc jest jednocześnie realizacją jego statutowego celu. Trwać będzie do lutego 2008 roku.

Nie jedna to jaskółka

Projekt „Wszystko jeszcze przed Tobą” finansowany ze środków EFS, nie jest pierwszym, ani też i zapewne ostatnim, autorstwa Stowarzyszenia „Pro Publico Bono”. Wcześniej już zostały zrealizowane dwa inne, również dotyczące sfery bezrobocia, na których realizację pozyskane zostały środki z programu PHARE 2002.

Pierwszy, pod nazwą „Antymarginalizacja – Szczyt Solidarne Społecznie”, przyniósł efekty w postaci:

- 1232 osób zarejestrowanych w elektronicznej bazie danych Stowarzyszenia i utworzonej w ramach tego projektu certyfikowanej Agencji Zatrudnienia i Doradztwa Personalnego. Baza jest ona na bieżąco rozszerzana i aktualizowana, mimo zakończenia projektu;
- własnego programu prowadzenia grup wsparcia, których uczestnikami byli beneficjanci wyłonieni z bazy danych na podstawie profilu psychologicznego i indywidualnych rozmów. Uczestniczyły w tych spotkaniach 22 osoby;
- 30-dniowego intensywnego kursu języka angielskiego, który ukończyło 60 osób. Z tej grupy, przy pomocy PPB i jego Agencji Zatrudnienia 12 osób uzyskało legalną pracę w Irlandii i Anglii;
- 497 osób ukończyło warsztaty aktywizujące;
- 369 osób uzyskało porady, np. zawodowe czy prawne,
- 28 osób odbyło szkolenia w zakresie zakładania własnej działalności gospodarczej,
- **71 osób uzyskało zatrudnienie.**

Następnie Stowarzyszenie zajęło się bezrobotną młodzieżą, realizując projekt PN. „Aktywna Młodzież Szczycieńska”. Także i ten przyniósł mierzalne efekty, które określają niżej wymienione działania:

- 242 osoby wzięły udział w warsztatach „Techniki aktywnego poszukiwania pracy”, które poprzez praktyczne zajęcia wyrabiały w uczestnikach umiejętność budowania list potencjalnych pracodawców oraz przygotowania dokumentów aplikacyjnych (CV, list motywacyjny) a także trenowały uczestnictwo w rozmowach kwalifikacyjnych,
- 144 osoby uczestniczyły w warsztatach: „Auto-prezentacja z zastosowaniem technik audiowizualnych”, których celem jest ćwiczenie rozmowy z pracodawcą przed kamerą, przy wykorzystaniu nabytych umiejętności z zakresu komunikacji werbalnej i niewerbalnej,
- 14 osób uczestniczyło w szkoleniu: „Obudź w sobie przedsiębiorcę”, które dotyczyło sposobu zakładania własnej działalności gospodarczej, określania predyspozycji i cech osobowościowych przedsiębiorcy oraz sposobu budowania prawidłowego biznesplanu,
- udzielono pomocy 201 beneficjentom w przygotowaniu profesjonalnych listów motywacyjnych i 203 osobom w przygotowaniu CV (w tym również w jęz. angielskim),
- utworzono 100 wizytówek multimedialnych do prezentowania drogą internetową wobec potencjalnych pracodawców,
- indywidualne porady z zakresu poradnictwa zawodowego, aktywizującego udzielono 150 osobom z czego cztery uzyskały również porady prawne,
- 239 osób stworzyło swój Indywidualny Plan Działania – obejmuje problematykę związaną z określeniem kwalifikacji, oczekiwań i celów zawodowych oraz oceną postaw uczestników w stosunku do własnej przyszłości. Szkolenie kończyło się finalnym dokumentem IPD, który był warunkiem odbycia stażu w ramach projektu,
- w oparciu o zawartą umowę z Powiatowym Urzędem Pracy skierowano 100 osób na staże zawodowe (50 osób – 6-miesięczne, 29 osób – 5-miesięczne, 14 osób – 4-miesięczne, 7 osób – 3-miesięczne),
- **37 osób uzyskało zatrudnienie.**

Stowarzyszenie Klub „Pro Publico Bono” oczekuje aktualnie na ocenę kolejnego projektu, opra-

cowanego w ramach EFS, priorytet 1, działanie 1.1. W jego ramach 22 osoby – pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy oraz dwóch współpracujących organizacji pozarządowych, czyli samego PPB oraz Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych, uzyskają solidne przeszkolenie z zakresu podejmowania działań na rynku pracy, głównie z zakresu prowadzenia szkoleń dotyczących aktywizacji i reorientacji zawodowej. Podstawę opracowania tego wniosku stanowiło głównie już nabyte doświadczenie, a nade wszystko uzyskane, w ramach wcześniej realizowanych projektów wnioski, z których jasno wynika (jak też i z utrzymującej się wysokiej stopy bezrobocia), że zapotrzebowanie środowiska bezrobotnych na skuteczne i do tego „non profit”, wsparcie w zakresie pośrednictwa pracy i doradztwa zawodowego jest wciąż ogromne.

Mało to czy dużo?

Malkontenci mogliby zarzucić – i często zarzucają – organizacjom podobnym do „Pro Publico Bono”, że „przejadają” unijne pieniądze mało efek-

tywnie, bo przecież wciąż nie ma dość miejsc pracy, a zjawisko bezrobocia nieustannie doskwiera, niosąc za sobą zresztą szereg innych, równie negatywnych społecznie skutków, jak choćby wzrost przestępczości. Tacy malkontenci to – niestety – wciąż niemała liczba tych, którzy chcieliby, by było lepiej, ale jednocześnie nie chce im się niczego zrobić, by tak się stało.

Istnienie programów takich jak EFS sprawia, że niemal rzeczywiste staje się powiedzenie, iż pieniądze leżą na ulicy. Cała sztuka polega jednak na tym, by w lokalnych środowiskach pojawiały się takie grupy osób, które wspomnianych na początku towarzyskich spotkań przy kawie nie ograniczą jedynie do trucia się nadmiarem kofeiny. By to wciąż jeszcze nazbyt powszechne „COŚ TRZEBA ZROBIĆ” przekładało się na „ZROBIMY” – dla innych i jednocześnie dla siebie.

EFS nie na darmo nosi nazwę Programu Rozwoju Zasobów Ludzkich. Projekty, realizowane w jego ramach sprzyjają bowiem rozwojowi zarówno tych, do których są kierowane, jak i tych, którzy się tej realizacji podejmują.

Dagmara Szuba

WSPÓŁPRACA TRANSGRANICZNA W FUNDUSZACH EUROPEJSKICH

Współpraca transgraniczna jest pojęciem coraz bardziej popularnym. Wielorodność problemów i szans po obu stronach granic w Europie sprawia, iż w dzisiejszych czasach staje się ona wręcz nieodzowna. Współdziałanie regionalnych instytucji publiczno-prawnych, partnerów społecznych oraz grup ludności prowadzona ponad granicami państw wspiera pokój, wolność, bezpieczeństwo i przestrzeganie praw człowieka oraz ochronę mniejszości etnicznych i narodowych. W regionach granicznych stanowiących 40% powierzchni rozszerzonej Unii Europejskiej żyje 32% jej ludności¹. Unia Europejska nie mogła pozostać obo-

jętna wobec ww. wskaźników, dlatego też wymienia i wspiera wszystkie regiony graniczne jako europejski priorytet.

Współpraca euroregionalna

Najbardziej zinstytucjonalizowaną formą współpracy transgranicznej są euroregiony, czyli obszary dobrowolnej współpracy przygranicznej jednostek samorządu terytorialnego dwóch lub więcej państw. Rozwój euroregionów dokonujący się pod egidą Rady Europy i Wspólnoty Europejskiej trwa już ponad 50 lat. Celem tworzenia Euroregionów jest szeroko pojęty rozwój obszarów przygranicznych. Szczególnie chodzi o planowanie przestrzenne,

¹<http://www.aebr.net>

ochronę i poprawę stanu środowiska naturalnego, wspieranie wzrostu gospodarczego i stopy życiowej obywateli, budowę wspólnej ponadgranicznej infrastruktury, ochronę przed skutkami klęsk żywiołowych, wspieranie ruchu granicznego i turystyki, wymianę kulturalną i ochronę dziedzictwa kulturowego, podtrzymywanie wzajemnych kontaktów międzyludzkich oraz działalność humanitarną i społeczną.

Euroregiony są jedną z tych form współpracy transgranicznej, które przynoszą wiele korzyści. Mają one charakter ekonomiczny, społeczny, ekologiczny, a także polityczny. Pozwalają one realizować nie tylko wspólne przedsięwzięcia, ale także przezwyciężać złe doświadczenia historyczne i konflikty, sprzyjają integracji europejskiej. Ich działalność finansowana jest głównie ze środków Unii Europejskiej (program INTERREG III) oraz ze środków własnych, przeznaczanych głównie na bieżące funkcjonowanie. Ponadto w ramach euroregionów odbywa się zbliżenie kulturalne i międzyludzkie. Należą tym samym do istotnych czynników procesu likwidacji tradycyjnych podziałów w Europie, przezwyciężania negatywnych stereotypów i budowy nowoczesnego systemu współpracy.

Warto zaznaczyć, że w ostatnim czasie Państwa członkowskie oraz władze lokalne i regionalne doświadczają istotnych trudności w zakresie przeprowadzania i zarządzania działaniami dotyczącymi współpracy transgranicznej, w tym także euroregionalnej. Przyczyną są zróżnicowane narodowe systemy prawne i procedury. Aby ominąć przeszkody utrudniające współpracę transgraniczną, Parlament Europejski oraz Rada Unii Europejskiej przedstawiły projekt wprowadzenia na poziomie wspólnotowym instrumentu współpracy, który ma umożliwić stworzenie na terytorium wspólnoty grup współpracy, posiadających osobowość prawną, nazwanych „Europejskimi grupami współpracy transgranicznej” (EGWT), wyposażone w uprawnienia w zakresie występowania w imieniu swoich członków². EGWT miałyby możliwość działania zarówno w kwestii wdrażania programów współpracy transgranicznej, współfinansowanych przez wspólnotę (w szczególności fundusze strukturalne oraz programy współpracy ponadnarodowej i międzyregionalnej), jak również realizowania programów, które byłyby wy-

łączną inicjatywą Państw Członkowskich i władz regionalnych i lokalnych, bez udziału finansowego Wspólnoty.

Fundusze europejskie finansujące współpracę transgraniczną

Współpraca transgraniczna obejmuje szereg różnorodnych obszarów, takich jak wymiana kulturalna, rozwój infrastruktury i komunikacji, transfer *know-how* i technologii, czy też współpraca pomiędzy samorządami. Ważnym, jeżeli nie najważniejszym, obszarem współdziałania jest jednak koordynacja działań w uzyskiwaniu i absorbowaniu pomocy zagranicznej. Dominują „miękkie projekty” stymulujące kontakty międzyludzkie, przede wszystkim dlatego że są najmniej kosztowne, stosunkowo łatwe do zrealizowania oraz niezagrożone możliwością upolitycznienia (co odgrywa ważną rolę w przypadku kontaktów z Rosją i Białorusią). Projekty te dotyczą głównie kooperacji w zakresie kultury, edukacji, pomocy społecznej, wymiany doświadczeń. W mniejszym stopniu koncentrują się na kwestiach politycznych i programach dotyczących demokratyzacji, transformacji politycznej i gospodarczej. Do funduszy finansujących współpracę transgraniczną należą:

INTERREG – instrument funduszy strukturalnych UE, finansowany ze środków EFRR, który wspiera współpracę przygraniczną, międzynarodową oraz międzyregionalną. Jego celem jest stymulowanie lokalnego i regionalnego rozwoju gospodarczego poprzez współpracę oraz komunikację, i przyczynianie się w ten sposób do usuwania barier stojących na drodze do integracji i wzajemnego zrozumienia³.

Town Twinning – Partnerswo Miast – program Komisji Europejskiej, którego zadaniem jest promowanie imprez i działań rozwijających poczucie przynależności do Europy i wzmacniających świadomość europejską. Głównym celem Town Twinning jest ustanowienie nowych i odnowienie istniejących powiązań i sieci łączących władze lokalne w Europie oraz współpraca i wymiana pomiędzy wspólnotami lokalnymi.

URBACT – główną ideą programu jest organizowanie sieci współpracy miast europejskich w celu zwiększenia świadomości polityk w zakresie niwelowania ekonomicznych, społecznych i środowiskowych problemów występujących w miastach. Szcze-

² Projekt *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Europejskie Grupy Współpracy Transgranicznej (EGWT)* przedstawiony przez Komisję Europejską w Brukseli 14.07.2004 r.

³ <http://www.unterreg.gov.pl/co+to+jest+interreg+iii>

gólny nacisk kładzie się na szerzenie wiedzy na temat zintegrowanego zarządzania miejskiego i wymianę doświadczeń w tym zakresie.

Program MŁODZIEŻ – skierowany do młodych obywateli terenów przygranicznych państw członkowskich Unii Europejskiej, obejmuje Wymianę Młodzieży, Wolontariat Europejski, Inicjatywy Młodzieżowe i Działania Wspierające.

Norweski Mechanizm Finansowy - przeznaczony dla nowych państw członkowskich Unii Europejskiej. Jest to dodatkowe, obok Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności, źródło bezzwrotnej pomocy zagranicznej. Środki finansowe z NMF mogą wspierać działania podejmowane w ramach wszystkich sześciu priorytetów Mechanizmu Finansowego EOG, oraz – na zasadach pierwszeństwa – w zakresie dodatkowych czterech obszarów priorytetowych, z których jeden dotyczy polityki regionalnej i działań transgranicznych.

Współpraca transgraniczna na nowej granicy wschodniej Unii Europejskiej

Nowa granica Unii Europejskiej z państwami Europy Wschodniej – Rosją, Białorusią i Ukrainą – ma długość ok. 3000 kilometrów⁴. Ma ona kluczowe znaczenie dla Unii ze względów bezpieczeństwa, względów ekonomicznych oraz społecznych. Granica ta dzieli obszary zamieszkałe przez ludność bliską sobie kulturowo i historycznie.

Współpracę transgraniczną pomiędzy państwami nowo przyjętymi do UE i sąsiedzkimi utrudnia szereg problemów i barier. Występują one na całej długości omawianej granicy i dotyczą zarówno współpracy na poziomie władz lokalnych, jak i działalności organizacji pozarządowych. Podstawowym problemem, który można zaobserwować jest „niewspółmierność” podmiotów zaangażowanych we współpracę transgraniczną po obu stronach granicy. Jest to spowodowane tym, że władze samorządowe nowych członków UE mają stosunkowo dużą samodzielność w podejmowaniu decyzji, zaś władze lokalne Rosji i Białorusi są pozbawione autonomii decyzyjnej i wszystkie podejmowane działania muszą uzgadniać na wyższym szczeblu. Inną ważną przeszkodą w realizacji współpracy transgranicznej jest niedostateczne funkcjonowanie mechanizmów jej finansowania. Wpływają na to przede wszystkim niedostatki środków finansowych przeznaczanych na projekty trans-

graniczne oraz znaczne problemy z uzyskaniem, dystrybucją i absorbowaniem zewnętrznych środków pomocowych przez podmioty lokalne w Rosji, Białorusi i na Ukrainie. Zwracają także uwagę znaczne różnice w środkach przeznaczanych przez Unię Europejską na wsparcie projektów transgranicznych dla państw unijnych i sąsiedzkich na korzyść tych pierwszych. Skala różnicy pomiędzy sumami, którymi dysponują podmioty po obu stronach granicy, znacznie ogranicza możliwości ich równorzędnego uczestnictwa w projektach np. w ramach Inicjatywy Interreg środki finansowe na lata 2004–2006 dla wschodnich członków UE wynoszą 700 mln euro, podczas gdy dla wschodnich sąsiadów w ramach programu Tacis CBC 75 mln euro⁵. Po obu stronach granicy występuje też brak odpowiedniej liczby wykwalifikowanych osób znających języki oraz posiadających wiedzę na temat absorpcji środków unijnych. Przedstawiciele organizacji pozarządowych po obu stronach granicy zwracają uwagę na niedostateczne zrozumienie działalności NGOs oraz wsparcie ze strony władz lokalnych. Jednak o ile w przypadku nowych państw członkowskich UE, a też do pewnego stopnia Ukrainy stosunek władz do organizacji pozarządowych stopniowo poprawia się, to w przypadku Białorusi i Rosji dochodzi wręcz do ingerencji administracji w pracę NGOs⁶.

Głównymi instrumentami współpracy transgranicznej były programy pomocowe: PHARE CBC (Small Project Facility i Micro Project Facility), TACIS CBC, PHARE CREDO, ECOS-OUVERTURE. Niektóre programy rozwoju regionów przygranicznych państw kandydackich uzyskały wsparcie w ramach funduszy przedakcesyjnych – ISPA i SAPARD. Ponadto wiele innych unijnych instrumentów dotyczyło pośrednio współpracy transgranicznej np. Tempus, Socrates, Leonardo, Culture 2000. Głównym programem koncentrującym się na wspieraniu współpracy transgranicznej był jednak PHARE CBC dla państw kandydujących do Unii oraz TACIS CSC dla państw WNP. Od 1 maja 2004 roku funkcje programu PHARE CBC przejęła Inicjatywa INTERREG⁷. Obecnie trwają prace nad odpowiednim zmodyfikowaniem istniejących narzędzi unijnych wspierania współpracy transgranicznej po rozszerzeniu UE, mające na celu poprawę koordynacji pomiędzy programami INTERREG i TACIS CBC.

⁵ <http://www.interreg.pl>

⁶ <http://www.iiss.org>

⁷ http://europa.eu.int/comm/external_relations

⁴ nie licząc 1313-kilometrowego odcinka granicy fińsko-rosyjskiej

Perspektywy współpracy transgranicznej na lata 2007–2013

14 lipca 2004 roku Komisja Europejska przyjęła propozycje legislacyjne dotyczące reformy polityki spójności. Proponowana reforma ma ogromne znaczenie z uwagi na to, że jej zadaniem jest narysowanie nowego obrazu europejskiej solidarności w rozszerzonej Unii, jak również w kontekście globalizacji i rozwoju gospodarki opartej na wiedzy. Strategia i zadania polityki spójności skupią się wokół trzech nowych priorytetowych celów: konwergencji, konkurencyjności i zatrudnienia, współpracy. Cel 3 to nic innego jak europejska współpraca terytorialna. Priorytetem tego celu, zainspirowanego doświadczeniem inicjatywy wspólnotowej INTERREG, jest wzmocnienie współpracy na trzech poziomach: współpracy transgranicznej poprzez wspólne programy, współpracy na szczeblu ponadnarodowym oraz sieci współpracy i wymiany doświadczeń w całej Unii.

Współpraca transgraniczna obejmie regiony usytuowane wzdłuż wewnętrznych i niektórych zewnętrznych granic lądowych, jak również niektóre regiony nadmorskie. Ponadto wniesie ona swój wkład w transgraniczny komponent nowego „Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa” oraz nowego „Instrumentu Przedakcesyjnego: które mają zastąpić programy PHARE, TACIS, MEDA, CARDS, ISPA, SAPARD. Na współpracę transgraniczną przeznaczono 3,94% całego budżetu Unii Europejskiej, tj. 13,2 miliarda euro⁸.

Jak wyżej wspominałam w 2004 roku Komisja Europejska podjęła decyzję o powstaniu Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (ENPI). Jest to element Europejskiej Polityki Sąsiedztwa. W regulacji Komisji dotyczącej tego instrumentu czytamy, że jego innowacyjnym aspektem położenie nacisku na współpracę transgraniczną i wprowadzenia tzw. Join programmes. Mają to być wieloletnie programy realizacji priorytetów współpracy, opracowane przez regiony, z co najmniej jednego państwa członkowskiego UE i jednego państwa nie będącego członkiem. Programy te, zarządzane przez jedną wspólną władzę zarządzającą mają zasadniczo poprawić efektywność projektów realizowanych po obu stronach zewnętrznej granicy Unii. Drugim nowym aspektem wprowadzonym przez ENPI jest za-

pis o tym, że korzyści z pomocy finansowej czerpać mogą jednocześnie regiony z państw należących i nienależących do Unii Europejskiej. Ma to za zadanie wyeliminować pojawiające się do tej pory problemy przy realizowaniu wspólnych projektów np. INTERREG/TACIS⁹.

Współpraca ponadnarodowa w latach 2007–2013 ma zostać zdefiniowana w oparciu o wnioski wypływające z dotychczasowych działań w ramach 13 ponadnarodowych stref współpracy określonych w ramach INTERREG IIIB. Przewiduje się, że współpraca ta koncentrowałaby się wokół strategicznych priorytetów o charakterze ponadnarodowym: badania i rozwój, społeczeństwo informacyjne, ochrona środowiska. Według propozycji Komisji terytorium Polski zostałoby podzielone na część północną (strefa BSR) i część południową (strefa CADSES). Dlatego rząd polski, aby Polska, podobnie jak w obecnym okresie programowania była objęta w całości obydwoma programami¹⁰. Natomiast w odniesieniu do tematu współpracy międzyregionalnej Komisja ogranicza się do zalecenia, aby regiony włączyły tego typu działania do własnych programów regionalnych.

Pomimo wielu problemów współpraca transgraniczna przyniosła szereg pozytywnych efektów. Przez ostatnie lata udało się utworzyć kanały kontaktów pozwalające rozwijać kooperację pomiędzy obszarami przygranicznymi. Dużym sukcesem jest utworzenie płaszczyzny rozwoju stosunków dobrosąsiedzkich na poziomie lokalnym, do pewnego stopnia funkcjonującej niezależnie od stosunków międzypaństwowych. Stopniowo przełamywane są negatywne stereotypy i budowane dobre kontakty na poziomie społecznym. Współpraca transgraniczna coraz częściej znajduje źródła finansowania w funduszach europejskich, nie tylko unijnych, pojawiają się kolejne perspektywy dla jej rozwijania. Należy również podkreślić, że realizowane w ramach współpracy transgranicznej projekty są często jedynymi stymulującymi rozwój regionalny i społeczny tych w większości peryferyjnych regionów, dlatego też coraz więcej podmiotów dostrzega jej długofalowe efekty i decyduje się na realizację projektów na terenach przygranicznych.

⁸ http://ec.europa.eu/comm/regional_policy/sources/docgener/informat/reg2007_pl.pdf

⁹ <http://www.europa.eu.int> – Proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council laying down general provisions establishing a European Neighborhood and Partnership Instrument, december 2004.

¹⁰ <http://www.mgip.gov.pl> – Uszczegółowienie stanowiska Polski w odniesieniu do najważniejszych aspektów propozycji Komisji Europejskiej w zakresie współpracy terytorialnej w latach 2007–2013

CIEKAWY DOKUMENTY

Bartłomiej Głuszak

KONSULTACJI CIĄG DALSZY

Zgodnie z obietnicami kontynuujemy publikację efektów konsultacji przez organizacje pozarządowe województwa warmińsko-mazurskiego dokumentów programowych funduszy strukturalnych na lata 2007 – 2013. By wprowadzić Państwa w zagadnienie programowania funduszy strukturalnych poruszone w poprzednich numerach Pisma Pozarządowców podajemy najistotniejsze informacje. W dalszej części znajdują Państwo opinie wypracowane m.in. przez organizacje pozarządowe Elku oraz Itawy.

W 2005 roku odbył się proces konsultacji społecznych, w których uczestniczyli przedstawiciele różnych środowisk – samorządowych, naukowych, biznesowych, organizacji pozarządowych i wielu innych. W ich wyniku rząd przyjął wstępne wersje dokumentów programowych, jak Narodowy Plan Rozwoju na lata 2007–2013, kilkanaście programów operacyjnych (w tym społeczeństwo obywatelskie) itd. Rząd się jednak zmienił, zmieniły się więc i dokumenty. Konsultacje zaczęły się od nowa; by nie zaprzepaścić wysiłku włożonego we współtworzenie dokumentów programowych w poprzednim roku i tym razem organizacje pozarządowe włożyły siły i czas na wyrażenie swej opinii. W poprzednim numerze Pisma Pozarządowców przedstawiliśmy opinie dotyczące Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury oraz Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej. Konsultacje dokumentów programowych, jak Na-

rodowa Strategia Spójności, Strategia Rozwoju Kraju, Program Operacyjny Kapitał Ludzki nadal trwają. Województwo warmińsko-mazurskie jest pod tym względem bardzo aktywne – odbywają się spotkania Rad Powiatowych Organizacji Pozarządowych (których jest w województwie 19 na 21 powiatów), podczas których Rady, często wspólnie ze środowiskiem organizacji pozarządowych, ale też samorządowym i biznesowym opiniują dokumenty pozostające w kręgu ich zainteresowania; powstają też ekspertyzy zlecone działaczom obywatelskim. Całość procesu konsultacji nadzoruje tu łącznik ds. funduszy strukturalnych. Poniżej prezentujemy m.in. stanowiska Rady Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Rady Elbląskich Organizacji Pozarządowych, Rady Organizacji Pozarządowych Powiatu Piskiego. W kolejnym numerze wrócimy do tematu konsultacji, prezentując kolejne opinie i stanowiska.

Nagroda za osiągnięcia w dziedzinie pomocy społecznej

Rozpoczyna się szósta edycja konkursu o Nagrodę Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego za wybitne osiągnięcia w dziedzinie pomocy społecznej. Kandydatury można zgłaszać do **20 września 2006 r.**

Celem przyznawania nagrody jest promocja nowoczesnych i twórczych rozwiązań w dziedzinie pomocy społecznej. Nagroda przyznawana jest pracownikom pomocy społecznej oraz najbardziej aktywnym liderom organizacji pozarządowych z terenu województwa warmińsko-mazurskiego. Jak czytamy w komunikacie marszałka, nagroda ma w szczególności uhonorować zasługi osób, które m.in. działają na rzecz zapobiegania izolacji i społecznemu wykluczeniu osób i ich rodzin oraz aktywizować te osoby, aby same starały się rozwiązywać własne problemy.

Nagroda przyznawana jest wyłącznie osobom indywidualnym.

Wnioski należy składać do dnia **20 września 2006 roku** do Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego

na adres:

Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

ul. Emilii Plater 1, 10-562 Olsztyn

więcej informacji na stronie <http://www.wm.24.pl>

STANOWISKO DOTYCZĄCE PROJEKTU PROGRAMU OPERACYJNEGO KAPITAŁ LUDZKI

wypracowane przez

ORGANIZACJE POZARZĄDOWE oraz RADĘ ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH POWIATU EŁCKIEGO

(opinie dotyczą przede wszystkim priorytetu VI)

oprac. Bartłomiej Głuszak

Poniższe opinie zostały wypracowane podczas spotkania organizacji pozarządowych, jak również przedstawicieli sektora publicznego (samorządy, szkoły itd.) z regionalnym łącznikiem ds. funduszy strukturalnych organizacji pozarządowych województwa warmińsko-mazurskiego 14 lipca 2006 r. w Ełku.

I

Priorytet VI „Rynek pracy otwarty dla wszystkich oraz promocja integracji społecznej” zakłada m.in. „Realizację programów na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, poszukujących pracy oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym”. Programy te polegać mają na „wspieraniu w obszarze zatrudnienia, mającym na celu podniesienie lub zmianę kwalifikacji zawodowych, skierowane do różnych grup osób bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym przede wszystkim do osób młodych (do 25 roku życia), osób długotrwale bezrobotnych, niepełnosprawnych oraz osób bezrobotnych pozostających bez pracy przez okres do 12 miesięcy”.

Uważamy, iż priorytet ten w swych działaniach powinien uwzględniać wsparcie dla młodzieży studiującej płaconej za studia i jednocześnie poszukującej pracy, która pozwoliłaby im na kontynuację nauki i opłacanie studiów. Grupa ta bezpośrednio wpisuje się w założenia punktu a) Priorytetu VI, nie poświęcono jej jednak żadnych zapisów.

Dlatego postulujemy umieszczenie w tym miejscu zapisu „Wspieranie osób studiujących (w trybie płatnym) poprzez:

- nabycie kwalifikacji umożliwiających podjęcie pracy, pomoc w zdobyciu pracy, w tym pracy krótkoterminowej – sezonowej, na czas określony,
- wspieranie tworzenia struktur jak np. studenckie/młodzieżowe agencje pośrednictwa pracy (sezonowej, w okresie krótkim) z naciskiem na mniejsze miejscowości”.

Wnioskujemy również o uwzględnienie wsparcia rozwiązań systemowych, dążących do powiązania pracodawców z potencjalnymi pracownikami – uczniami, studentami, na zasadzie wsparcia praktyk, staży, stypendiów i innych metod.

Jesteśmy przeświadczeni, iż zaproponowane przez nas wsparcie przełoży się na konkretne efekty, tj.

- po pierwsze umożliwi młodym ludziom kontynuowanie, zdobycie edukacji,
- po drugie pozwoli na nabycie doświadczenia zawodowego niezbędnego do znalezienia pracy po zakończeniu edukacji.

II

Uważamy również, iż należy położyć nacisk na praktyczne aspekty tworzenia aktywnych postaw na rynku pracy, jak treningi itd. Dlatego też w zapisie „organizacja akcji promocyjno-informacyjnych, mających na celu promowanie aktywnych postaw na rynku pracy, mobilności i elastyczności” proponujemy dodać – „oraz wdrażanie tych postaw”.

III

W naszej ocenie działania zakładające wolontariat zostały zaplanowane podobnie jak w SPO RZL, tzn. wolontariat potraktowany został jedynie jako metoda aktywizacji społecznej dla osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Prosimy o uwzględnienie działań zakładających nie tylko udział osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, ale również

zakładających wsparcie działań wolontariackich skierowanych na rzecz osób, grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, realizowanych z udziałem wolontariuszy z tych grup się nie wywodzących – poprzez szkolenia, realizację innych działań (zajęcia z dziećmi, inicjatywy wolontariackie itd.).

Dlatego też proponujemy w zapisie: „*promocja i wsparcie wolontariatu jako formy integracji osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym*” dodać – oprócz działań z udziałem samych osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – wsparcie wolontariatu (wolontariuszy, działań wolontariackich na rzecz tych grup i osób).

IV

W priorytecie VI mówi się też również o „promowaniu i wspieraniu zatrudnienia w sektorze ekonomii społecznej”. Mając na uwadze specyficzny charakter tych podmiotów proponujemy, by spółdzielnie socjalne nie podlegały zasadzie „de minimis”.

V

Projekt PO KL zakłada m.in. „doradztwo (indywidualne i grupowe) oraz szkolenia umożliwiające nabycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do pojęcia działalności gospodarczej”. Proponujemy objąć tym wsparciem również osoby prowadzące działalność gospodarczą i poszerzyć je wiedzę i umiejętności z zakresu prowadzenia i rozwoju prowadzonej działalności.

Wnioskujemy również, by w projektach zakładających szkolenia przy ich ocenie zawrzeć zapisy wymagające sprawdzania, czy szkolenia te poprzedzone zostały badaniem potrzeb i jako jeden z załączników, kryteriów oceny wymagać raporty z takich właśnie badań.

VI

W punkcie c) Priorytetu VI „Rozwijanie dialogu społecznego i włączanie partnerów społecznych do działań z zakresu aktywizacji zawodowej i integracji społecznej” do zapisu „*wsparcie inicjatyw samoorganizacji i samopomocy wśród osób biernych zawodowo i wykluczonych z rynku pracy w celu ich reintegracji z rynkiem pracy*” proponujemy w liście beneficjentów ostatecznych ująć – oprócz grup wymienionych w ustawie o Promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – również osoby z innych grup, jak np. nie zarejestrowanych jako bezrobotne.

VII

Proponujemy również w priorytecie IX „Aktywizacja obszarów” w punkcie a) *wsparcie dla inicjatyw lokalnych oraz paktów na rzecz aktywizacji społeczności lokalnych przyczyniających się do tworzenia oraz realizacji lokalnych strategii rozwoju kapitału ludzkiego poprzez zatrudnienie, integrację społeczną oraz edukację na obszarach wiejskich*” dodać: „*realizacja inicjatyw modelowych, nastawionych na poszukiwanie nowych form aktywności na obszarach wiejskich*”.

STANOWISKO DOTYCZĄCE PROJEKTU PROGRAMU OPERACYJNEGO KAPITAŁ LUDZKI

wypracowane przez

**RADEŃ ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH POWIATU IŁAWSKIEGO
oraz
SIEĆ ORGANIZACJI PALIATYWNYCH
WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO PALIUM**

(opinie dotyczą przede wszystkim priorytetu V)

oprac. Bartłomiej Głuszak

Rada Organizacji Pozarządowych Powiatu Iławskiego reprezentuje ponad 50 organizacji z terenu całego powiatu. Sieć Organizacji Paliatywnych Wo-

jewództwa Warmińsko-Mazurskiego PALIUM zrzesza 12 organizacji prowadzących hospicja domowe i stacjonarne, zajmujących się również cho-

rymi długotrwale unieruchomionymi. Poniższe opinie zostały wypracowane podczas spotkań obu ciał z regionalnym łącznikiem ds. funduszy strukturalnych organizacji pozarządowych województwa warmińsko-mazurskiego w czerwcu 2006 r.

I

W uzasadnieniu Priorytetu V projektu Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki „Profilaktyka, promocja i poprawa stanu zdrowia społeczeństwa” stwierdza się m.in., iż „poprawa zdrowia społeczeństwa ma służyć zaktywizowaniu i lepszemu wykorzystaniu jego podstawowych możliwości co prowadzi do wzrostu liczby osób aktywnych zawodowo na rynku pracy”.

Naszym podstawowym zastrzeżeniem jest kwestia, że chociaż zakłada się polepszenie stanu zdrowia całego społeczeństwa prowadzące do zwiększenia jego aktywności zawodowej, to działania w większości dotyczą osób pracujących, marginalnie traktując pozostałe osoby, np. nieczynne zawodowo – bezrobotni czy grupy w wieku przedprodukcyjnym – młodzież. W naszej ocenie to na poprawę stanu zdrowia właśnie tych grup społecznych powinno się położyć zdecydowany nacisk, jako na jeden z głównych elementów przyczyniających się do utrzymania bądź osiągnięcia gotowości (ale też atrakcyjności) funkcjonowania na rynku pracy.

W związku z powyższym:

1. Brakuje działań skierowanych na to, by grupy potrzebujące wsparcia (jak młodzież, ale też bezrobotni i inne, nie zapisane w priorytecie) były pod względem zdrowia gotowe do funkcjonowania na rynku pracy.
2. Proponujemy też dodać do grup beneficjentów ostatecznych:
 - a. osoby w wieku przedprodukcyjnym – jak młodzież, dzieci;
 - b. osoby nieczynne zawodowo, jak bezrobotni;
 - c. osoby w wieku poprodukcyjnym.

II

Ponadto zdecydowanie brakuje działań skierowanych na promocję zdrowia (takich jak akcje promocyjne, promocyjno-profilaktyczne, edukacyjne), nastawionych również na promocję zdrowego stylu życia – chociaż promocja zdrowia jest zapisana zarówno w uzasadnieniu priorytetu, jak i w priorytecie V punkt a) Wzmocnienie potencjału zdrowia poprzez profilaktykę, promocję zdrowia i edukację osób w wieku produkcyjnym.

Promowanie zdrowego stylu życia jest według nas niezbędne do wyjścia z marazmu i bierności zawodowej, co z kolei bezpośrednio prowadzi do rozwoju aktywności życiowej, a więc w konsekwencji i zawodowej.

W związku z powyższym proponujemy dodać zapis:

- „promocja i edukacja zdrowotna grup w wieku produkcyjnym (z naciskiem na nieczynne zawodowo), ale też w wieku przedprodukcyjnym – poprzez akcje promocyjne, promocyjno-profilaktyczne, edukacyjne”
- „promowanie zdrowego stylu życia”.

III

Wnioskujemy także o zapisanie wśród beneficjentów (projektodawców) organizacji pozarządowych w tym priorytecie.

IV

Ponadto w Priorytecie V c) Doskonalenie zawodowe kadr medycznych służące wzrostowi ich konkurencyjności oraz podniesienie jakości zarządzania w ochronie zdrowia, punkt: „projekty dotyczące kształcenia ustawicznego lekarzy, farmaceutów oraz techników medycznych” proponujemy zmienić na: „projekty dotyczące kształcenia ustawicznego lekarzy, pielęgniarek, położnych, farmaceutów oraz techników medycznych”.

V

Natomiast we wskaźnikach realizacji Priorytetu V proponujemy dodać zapis:

- „liczba specjalistów w zakresie medycyny rodzinnej oraz medycyny pracy, a także innych specjalistów w zakresie ochrony zdrowia”.

VI

Kolejna uwaga dotyczy Priorytetu VIII a) Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów i studentów pochodzących z grup społecznych zagrożonych marginalizacją lub napotykających inne bariery w dostępie do edukacji.

Proponujemy dodać tu zapis:

- „wparcie edukacji wykraczającej poza system edukacyjny szkół, ale go uzupełniającej”.

Motywuujemy to tym, iż należy umożliwić działania organizacjom pozarządowym, czyli wesprzeć je w zakresie zapobiegania przedwczesnemu wypadaniu z systemu szkolnictwa – poprzez prowadzone przez nie zajęcia pozalekcyjne, pozaszkolne itd.

BEZ BARIER

Kinga Kamińska

WARMIŃSKO-MAZURSKI SEJMIK OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Warmińsko-Mazurski Sejmik Osób Niepełnosprawnych powstał w 1993 roku jako związek stowarzyszeń. Do roku 1999 nosił nazwę Sejmik Osób Niepełnosprawnych Województwa Olsztyńskiego. Aktualnie zrzesza 32 organizacje i stowarzyszenia, zajmujące się problematyką osób niepełnosprawnych.

Sejmik od sześciu lat organizuje cykliczne spotkania – Zintegrowani Niepełnosprawni – w których uczestniczą sejmiki regionalne z terenu kraju oraz przedstawiciele organizacji osób niepełnosprawnych. Podczas tych spotkań odbywają się debaty, konferencje, szkolenia i wymiana doświadczeń.

Wyrazem tych działań było powołanie Polskiej Federacji Związków Stowarzyszeń Osób Niepełnosprawnych jednoczącej obecnie siedem regionalnych sejmików z terenu kraju.

W 2001 roku Sejmik pomógł w powołaniu Centrum Informacyjno-Szkoleniowego. Celem działania cen-

Gala – nagrodzone samorządy

Występ orkiestry podczas gali

trum jest dostarczanie wiedzy i umiejętności organizacjom pozarządowym, jednostkom samorządowym i państwowym, indywidualnym osobom niepełnosprawnym, służącym doskonaleniu działań zmierzających do pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym.

– Nasi przedstawiciele zasiadają w składach Krajowej Rady Konsultacyjnej do spraw Osób Niepełnosprawnych oraz w społecznych wojewódzkich i powiatowych radach – mówi Tadeusz Milewski, prezes Sejmiku. – Poza tym reprezentujemy interesy osób niepełnosprawnych, koordynujemy działania w tym zakresie, tworzymy warunki dla peł-

nego i aktywnego udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym. Reprezentujemy środowisko osób niepełnosprawnych województwa warmińsko-mazurskiego wobec administracji państwowej, samorządowej i powiatowej. Prowadzimy działalność informacyjno-poradniczą i szkoleniową.

W świadomości wielu osób niepełnosprawnych, Sejmik jest miejscem gdzie można przyjść, opowie-

Spotkanie integracyjne

dzieć o swoich problemach, uzyskać informacje, pomoc i wsparcie.

Do zasług Sejmiku należy też zorganizowanie dwóch bali charytatywnych, z których dochód został przeznaczony na pomoc osobom niepełnosprawnym, zorganizowanie konferencji „Niepełnosprawni w zjednoczonej Europie” i „Rehabilitacja osób niepełnosprawnych w zakładach pracy chronionej”, podjęcie inicjatywy odbudowy Stadionu Leśnego i powstanie Europejskiego Integracyjnego Centrum Sportu, Rehabilitacji i Rekreacji oraz zorganizowanie festynu sportowo-integracyjnego „Przywróćmy blask Stadionowi Leśnemu” oraz organizowanie wycieczek integracyjnych do Paryża i Londynu w ramach projektu „Zwiedzamy stolice zjednoczonej Europy”. Sejmik w partnerstwie z Olsztyńską

Spotkanie integracyjne

Szkołą Biznesu rozpoczął realizację projektu „Handikap plus. Badania problemu niepełnosprawności na Warmii i Mazurach.” Projekt finansowany jest z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Czas realizacji projektu: 14 czerwca 2006–15 lipca 2007.

W ramach projektu przeprowadzone zostaną badania osób niepełnosprawnych, pracodawców mające za zadanie analizę problemu niepełnosprawności, określenie najważniejszych barier zatrudniania osób niepełnosprawnych na rynku pracy oraz przeprowadzenie diagnozy istniejącego systemu wsparcia osób niepełnosprawnych w naszym województwie.

Uzyskane rezultaty umożliwią: realizację nowych inicjatyw społecznych na rzecz niepełnosprawnych, zawiązanie nowych form współpracy pomiędzy pracodawcami i ich organizacjami, związkami zawodowymi, stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi, aby zwiększyć możliwości zatrudniania osób niepełnosprawnych.

Polski rynek pracy charakteryzuje niski współczynnik aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych: w 2003 r. aktywnych zawodowo było

23,7 proc. osób niepełnosprawnych, podczas gdy ten sam współczynnik dla osób zdrowych był ponad dwukrotnie wyższy. Zgodnie z danymi Komisji Europejskiej w krajach starej Unii współczynnik ten wy-

nosi odpowiednio 64,5% i 42,2%. Negatywnym przejawem sytuacji na polskim rynku pracy jest stopniowo malejący udział osób niepełnosprawnych pracujących, co częściowo można wyjaśnić niewielkim wzrostem ilości miejsc pracy w całej gospodarce. Dodatkowym problemem jest także deficyt badań i analiz statystycznych.

Równie ważnym, chociaż często pomijanym w analizach elementem sprawnego funkcjonowania rynku pracy osób niepełnosprawnych jest edukacja, w szczególności kształcenia ustawicznego, a także poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy. Według danych spisu powszechnego w woj. warmińsko-mazurskim jedynie 14,2% osób niepełnosprawnych legitymuje się wyższym wykształceniem, a ponad połowa posiada wykształcenie zawodowe lub niższe.

Zadaniem projektu jest:

- wykonanie kompleksowych badań zjawiska niepełnosprawności na rynku pracy w województwie warmińsko-mazurskim,
- identyfikacja barier w zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- realizacja nowych inicjatyw społecznych na rzecz niepełnosprawnych i zawiązanie nowych form współpracy pomiędzy pracodawcami i ich organizacjami, związkami zawodowymi, stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi w obszarze zwiększenia możliwości zatrudniania osób niepełnosprawnych,
- wzmocnienie otoczenia współpracującego z osobami niepełnosprawnymi,
- organizacja seminariów: wypracowanie trwałej formy współpracy między partnerami społecznymi, dzięki której monitorowany będzie rynek pracy oraz powstaną program i przedsięwzięcia służące aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

REGION

Kinga Kamińska

„SZANSA” NA PRACĘ

Panie po pięćdziesiątym roku życia mogą za darmo doksztalać się jako opiekunki osób starszych i niepełnosprawnych. Wszystko dzięki pieniądzą z Unii Europejskiej.

Polski Komitet Pomocy Społecznej oraz Instytut Rozwoju Służb Społecznych realizują projekt „Szansa – przygotowanie bezrobotnych kobiet do świadczenia usług opiekuńczych”, który ma na celu aktywizowanie biernych zawodowo pań. Osoby, które wezmą w nich udział, nabędą nowe umiejętności zawodowe oraz podwyższą swoje kwalifikacje i atrakcyjność na rynku pracy. Ponadto przełamią poczucie izolacji oraz uwierzą we własne siły.

W jego ramach przewidziano m.in. szkolenia w zakresie opieki nad osobą starszą, niedołążną i niepełnosprawną oraz wsparcie psychologiczne w celu podniesienia własnej samooceny. W ukończeniu szkoleń uczestniczki otrzymają wsparcie merytoryczne, aby umożliwić im wejście na lokalny rynek pracy. Ponadto kompetentne osoby udzielą im informacji na temat

podejmowania działalności gospodarczej w sferze samozatrudnienia.

Projekt trwa od lipca 2006 do końca września 2007 roku. Szkolenia odbywają się w czterech województwach. W sumie odbędzie się 10 edycji obejmujących 20 grup szkoleniowych. Każda z edycji trwa 13 dni, co daje 116 godzin zajęć teoretycznych i ćwiczeń praktycznych.

Terminy szkoleń w województwie warmińsko-mazurskim to: 6–18 listopada 2006, 22 stycznia–3 lutego 2007 oraz 5–17 marca 2007 (edycja mieszana, wraz z województwem mazowieckim). Ilość miejsc jest ograniczona.

Formularz zgłoszeniowy wraz z deklaracją dostępne są w urzędach pracy, ośrodkach pomocy społecznej oraz w Internecie, pod adresem: <http://www.pkps.org.pl>. Formularz wraz z załącznikami należy przesłać na adres Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej, ul. Wiejska 18/20, 00-490 Warszawa, z dopiskiem „Projekt (50+)”.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

OBLICZA SUKCESU

Każda z czołowych organizacji pozarządowych Elbląga wypracowała swój własny sposób na odniesienie sukcesu, każda musiała pokonać nieco inne przeszkody, żeby ten cel osiągnąć. Drogi do sukcesu były rozmaite, ale efekty zawsze takie same: większe projekty, większe inwestycje, więcej etatów, więcej wolontariuszy i rosnący prestiż w lokalnym środowisku.

TPD czyli firma z tradycjami

Elbląski Zarząd Okręgowy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci podejmuje wiele działań, adresowanych do dzieci i młodzieży, a związanych m. in. z wypoczynkiem letnim, turnusami rehabilitacyjnymi, zdrowotnymi i resocjalizacyjnymi, z poradnictwem pedagogicznym i prawnym, konkursami poetyckimi, zbiórką żywności itd. Liczne projekty są realizowane wspólnie z rosyjskimi partnerami z Kaliningradu.

– *Dzięki wysiłkowi naszych członków oraz wolontariuszy zyskałiśmy sobie w mieście i regionie mocną pozycję. Dlatego z ufnością patrzymy w przyszłość. Elbląski oddział TPD należy do najlepszych i najaktywniej działających w kraju* – podkreśla Krystyna Niedbalska-Konarczak, dyrektor biura elbląskiego oddziału TPD.

Nie przyszło to łatwo. W minionym ustroju TPD działało na zupełnie innych zasadach, potem warunki funkcjonowania tego typu organizacji uległy zmianie i trzeba się było do nich dostosować. Należało pracować w inny sposób, nie mając żadnych gotowych wzorców do naśladowania. Kluczem do sukcesu okazała się działalność szkoleniowa, która otworzyła przed elbląskim TPD nowe perspektywy.

Od 2002 r. przy TPD działa Ośrodek Edukacyjno-Szkoleniowy. Jego celem jest „ożywianie procesu dydaktycznego”, realizowanego przez osoby, pracujące z dziećmi i młodzieżą: nauczycieli, pedagogów, psychologów, animatorów kultury, pracowników socjalnych i in. Od 2005 r. w ramach OE-S funkcjonuje

Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli, którego zadaniem jest badanie potrzeb i oczekiwań w zakresie rozwoju zawodowego, podnoszenia zawodowych kwalifikacji nauczycieli oraz kadry zarządzającej, wspierania rozwoju zawodowego itp.

O dokonaniach każdej organizacji społecznej świadczą również programy, jakie otrzymuje ona do realiza-

Pracownicy TPD

cji. Elbląski TPD realizuje obecnie dwa programy, finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Ich łączny koszt wynosi ok. 800 tys. zł.

Pierwszy z tych programów nosi nazwę „Pokolenie przyszłości”. Jego celem jest zwiększenie aktywności społecznej młodzieży z powiatu elbląskiego poprzez uczestnictwo w szkoleniach i warsztatach edukacyjnych. Zajęcia są realizowane w czterech modułach: psychologiczno-społecznym, doradczo-zawodowym, informatycznym i językowym.

Celem drugiego: „Od aktywności do kreatywności” jest z kolei podniesienie kwalifikacji osób, któ-

rych praca jest związana z osobami niepełnosprawnymi. Uczestnicząc w cyklu nieodpłatnych szkoleń, będą oni mogli wzbogacić swoją wiedzę z zakresu psychologii, pedagogiki, metodyki pracy i in.

Do tego obrazu dodajmy że stale, własnym sump-tem, rozszerzana jest także baza, jaką TPD dysponuje. Siedziba towarzystwa przy ul. 1 Maja wzbogaci się wkrótce o nową, większą salę konferencyjną.

Pani dyrektor podkreśla, że ambicje elbląskich działaczy TPD na tym się nie kończą.

– *Teraz nadchodzi czas na realizowanie wielkich, ogólnopolskich projektów, finansowanych ze środków unijnych. W tym jest nasza przyszłość* – zapowiada K. Niedbalska-Konarczak.

„ATAK” czyli sportowa pasja

Wystarczy wejść do biura Integracyjnego Klubu Sportowego „ATAK” żeby przekonać się, że odnosi on sukcesy. Plakaty z licznych imprez, organizowanych przez klub, gabloty pełne trofeów, wywalczonych przez zawodników „ATAKU”...

Siedziba klubu o każdej porze dnia tętni życiem. We wszystkich pomieszczeniach roi się od zawodników, działaczy i wolontariuszy. Wszyscy są zaangażowani w to, co robią: mają w pamięci terminy rozgrywek, terminarz imprez, zakres i wartość planowanych projektów...

Trzeba podziwiać kierownika klubu Anetę Rękas-Woźną, że w jakiś przedziwny, znany tylko sobie sposób nad tym wszystkim panuje.

– *Większość klubów sportowych narzeka na kiepski stan finansów, a tymczasem my kupujemy kolejne samochody. A dlaczego mamy nie kupić, skoro samochody są nam potrzebne, a w dodatku można na nie otrzymać spore dofinansowanie? W przyszłym roku będziemy chcieli kupić autobus!* – zapowiada A. Rękas-Woźna.

Autobus to sprawa przyszłego roku, a na dziś największym wyzwaniem jest planowane utworzenie przez „ATAK” sekcji hokeja na lodzie na siedzaco – pierwszej nie tylko w Elblągu, ale także w całej Polsce. Klub otrzymał grant na utworzenie hokejowej drużyny od FIO – Fundacji Inicjatyw Obywatelskich.

– *Teraz pozostało nam już tylko spisanie umowy. Mamy ok. dwudziestoosobową grupę zawodników. W październiku rozpoczną się treningi, a już w grudniu tego roku w Elblągu odbędzie się pierwszy, międzynarodowy turniej hokejowy* – cieszy się A. Rękas-Woźna.

Na dłuższą rozmowę pani Aneta nie ma czasu, bo musi jeszcze dziś rozliczyć festyn, zorganizowany przez ATAK na elbląskim basenie... W biurze klubu

zastają jednak kilku entuzjastów hokeja na lodzie na siedzaco, którzy wyjaśniają mi, że jest to najbardziej widowiskowa dyscyplina zimowej Paraolimpiady, pokazują w komputerze filmy z ciekawszych meczy. W tę odmianę hokeja grywa się m. in. w Niemczech, w Skandynawii i w Czechach. Jest również bardzo popularna za oceanem, w USA i w Kanadzie.

Na grudniowy turniej przyjedzie do Elbląga jeden z czołowych reprezentantów USA w tej dyscyplinie sportu, a także producent sprzętu hokejowego.

Dodajmy, że IKS „ATAK” powstał w 1998 r., na bazie likwidowanego wówczas, sportowego zrzeszenia elbląskich inwalidów „Start”. Hokej będzie kolejną sekcją tego klubu, który prowadzi również siatkówkę na siedzaco, lekkoatletykę, strzelectwo, rugby, pływanie i in. „ATAK” ma w swoim gronie pięciu medalistów paraolimpijskich.

LAZARUS, czyli pomoc na kołach

Elbląskie Stowarzyszenie Pomocy Humanitarnej LAZARUS odwiedzam już w jego nowej siedzibie, zajmowanej od kilku miesięcy. Mieści się ona w budynku, położonym u zbiegu ulic: Grunwaldzkiej i Komeńskiego, w którym dawniej mieściła się biblioteka.

Elbląski LAZARUS powstał w 2000 r., ale zdążył już osiągnąć sporo sukcesów. Ich miarą jest choćby to, że sześć lat temu stowarzyszenie zatrudniało cztery osoby, a obecnie aż 50. Większość pracowników to pielęgniarki, rehabilitanci oraz kierowcy. Stale zwiększa się także majątek stowarzyszenia, w tym zwłaszcza środki transportu, tak istotne dla jego codziennej działalności.

– *LAZARUS to pomoc na kołach. Mamy pięć samochodów, dzięki czemu docieramy z naszymi usługami opiekuńczymi i rehabilitacyjnymi także do tych osób, które nie są w stanie wyjść z domu i straciły już nadzieję na jakąkolwiek pomoc* – podkreśla kierownik LAZARUSA, Jolanta Gołębowska.

Ostatnio elbląski LAZARUS rozpoczął realizację programu „Ograniczanie skutków niepełnosprawności we wczesnym jej okresie”. W ramach tego programu niepełnosprawni będą bezpłatnie otrzymywali sprzęt rehabilitacyjny, opiekę pielęgniarską i rehabilitacyjną, fachowe doradztwo oraz transport.

Program jest przeznaczony dla niepełnosprawnych w wieku od 18 do 65 lat, zamieszkałych w Elblągu oraz w powiatach: elbląskim i braniewskim.

– *Program ten jest rozpisany na trzy lata, a finansowany przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. To największe zadanie, jakie do tej pory*

LAZARUS

realizowaliśmy, jego łączny koszt wyniesie 1,5 mln zł – informuje J. Gołębiowska.

Obecnie z programu korzysta 100 niepełnosprawnych, a następnym latach ich liczba ma wzrosnąć do ok. 150.

Właśnie realizacja usług opiekuńczych i rehabilitacyjnych w domu pacjenta jest strategicznym kierunkiem dla dalszej działalności stowarzyszenia.

PSOUU czyli budowanie po cegiełce

Elbląskie koło Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym istnieje od 1992 r. Powstało jako wyraz potrzeb grupy ludzi i ich rodzin, by z upływem czasu stopniowo przyjmować coraz lepiej zorganizowane i coraz bardziej profesjonalne formy działania. Członkowie koła (głównie rodzice oraz specjaliści z określonych dziedzin) prowadzą działania, zmierzające do wyrównywania życiowych szans osób z opóźnieniem w rozwoju i z niepełnosprawnością intelektualną. Stowarzyszenie skupia się m. in. na obronie godności i praw osób niepełnosprawnych intelektualnie oraz na wspieraniu rodzin, których członkami są takie osoby, zwłaszcza dzieci.

Elbląska siedziba stowarzyszenia PSOUU mieści się przy ul. Saperów 14 D (Miasteczko Szkolne). Budynek jest mały, ale zakres działalności stowarzyszenia – szeroki i bardzo ważny. Działalność ta przebiega w trzech

formach: Dzielne Centrum Aktywności, Środowiskowy Dom Samopomocy oraz Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy.

Dla przyszłości elbląskiego PSOUU kluczową sprawą jest obecnie remont i adaptacja dla potrzeb osób niepełnosprawnych budynku, znajdującego się w Elblągu, przy ul. Szarych Szeregów 32. By wspomóc tę inwestycję, stowarzyszenie rozpoczęło sprzedaż cegiełek o nominałach 10 zł, 20 zł i 50 zł.

W budynku przy ul. Szarych Szeregów mieściło się kiedyś przedszkole, a obecnie jest on siedzibą Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego. Ośrodek ten jest nie-

publiczną placówką oświatową, w której dzieci z różnym stopniem niepełnosprawności intelektualnej realizują obowiązek szkolny. W ośrodku uczy się obecnie 40 dzieci.

– *Budynek znajduje się w kiepskim stanie technicznym, a poza tym wymaga adaptacji na potrzeby naszej placówki edukacyjnej. Łączne koszty inwestycji wyniosą ok. 2 mln zł. Pierwszym zadaniem, jakie sobie postawiliśmy, jest zebranie 20 tys. zł na wymianę okien* – wyjaśnia Katarzyna Wiśniewska, sekretarz elbląskiego koła PSOUU.

Część budynku przy Szarych Szeregów jest w dodatku zajmowana przez jedną z filii Biblioteki Elbląskiej. Pani Katarzyna marzy o tym, aby władze miejskie znalazły dla tej filii bibliotecznej inny lokal i „wyprowadziły” ją z tego gmachu. Wtedy będzie można przenieść tam Dzielne Centrum Aktywności, świadczące usługi w zakresie konsultacji

PSOUU

oraz diagnostyki medycznej, psychologicznej, logopedycznej, pedagogicznej i rehabilitacyjnej i in.

Wówczas w obecnej siedzibie PSOUU przy ul. Saperów pozostałby tylko prowadzony także przez to stowarzyszenie Środowiskowy Dom Samopomocy, będący placówką dziennego pobytu dla osób z niepełnosprawnością intelektualną wszystkich stopni, w wieku co najmniej 16 lat...

ERKON **czyli stale nowe wyzwania**

Elbląska Rada Konsultacyjna Osób Niepełnosprawnych to jedna z największych i najważniejszych organizacji pozarządowych w mieście i w całym regionie. To potentat, którego nie trzeba chyba przedstawiać. To szereg członkowskich organizacji, obejmujących szerokie spektrum problemów społecznych, związanych z życiem osób niepełnosprawnych. To inicjatywy i przedsięwzięcia, żyjące własnym życiem, jak choćby Uniwersytet Trzeciego Wieku i Osób Niepełnosprawnych. Uniwersytet ów – jak zapowiada szefowa ERKON-u Ewa Sprawka – ma się wkrótce usamodzielnic i przekształcić w odrębną organizację. To Agencja Pośrednictwa Pracy, mająca biura w Elblągu, Pasłęku i Tolkmicku, to mający już trwałą pozycję na lokalnym rynku prasowym miesięcznik „Razem z Tobą”...

Zaczął się w 1992 r., kiedy to pojawiła się idea utworzenia stanowiska konsultanta ds. osób niepełnosprawnych, będącego partnerem dla władz samorządowych Elbląga. Dziś ERKON realizuje tak ważne dla miasta projekty, jak choćby „Pakt na rzecz aktywizacji elbląskiego rynku pracy – rozwój partnerstwa” czy „Przez Indywidualne Ścieżki Zawodowe – powrót osoby niepełnosprawnej na rynek pracy”.

Nie znaczy to wcale, że wszystko idzie jak z płatka. Ewa Sprawka podkreśla, że najtrudniej jest rozwiązywać problemy, wiążące się w jakiś sposób z rynkiem pracy i z działalnością gospodarczą. Tu trzeba sztywno stosować przepisy, nawet jeśli są one niezyciowe.

– *Dotyczy to np. naszego, utworzonego niedawno Zakładu Aktywności Zawodowej, zatrudniającego osoby niepełnosprawne. ZAZ prowadzi kuchnię i jadalnię przy ul. Winnej oraz pracownię wydawniczo-reklamową przy ul. Bema. Tyle, że trudno rozwinąć tę działalność, jeśli ilość etatów jest określona co do ułamka, podobnie jak godziny pracy* – wyjaśnia E. Sprawka.

Znając zaangażowanie i przebojowość działaczy ERKON-u nie można jednak mieć wątpliwości, że każdy kolejny, pojawiający się problem raczej ich zmobilizuje, niż zniechęci...

Nie spoczęli na laurach

Wszystkie przedstawione powyżej organizacje to swego rodzaju pionierzy. Są dziś uznanymi i poważanymi firmami, ale by dojść do tego statusu, musiały samodzielnie, zazwyczaj na wycucie i bez gotowych wzorców, dopracować się własnych metod pozyskiwania środków oraz sposobów organizacji pracy. W początkowym okresie bywało i tak, że trzeba było przekonywać mieszkańców oraz władze samorządowe, że to, co robią, jest w ogóle komukolwiek potrzebne i że organizacja pozarządowa (czyli grupka zapaleńców z dobrymi chęciami, ale bez funduszy i doświadczenia) to partner, któremu można zaufać.

Dziś jest tym organizacjom o wiele łatwiej: mają bazę, mają projekty, mają fundusze, mają doświadczenie, mają kadre. Ale pionierski duch jeszcze w nich pozostał, co najlepiej oddaje wypowiedź Ewy Sprawki: „Zawsze myślę o przyszłości, a nie o tym, co już osiągnęliśmy...”.

Kinga Kamińska

PODAJ DŁOŃ

Stowarzyszenie prowadzi działalność od 1997 r. zarejestrowaną jako Centrum Ochrony Praw Kobiet i Rodziny. Od 1998 r. jako Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie. Prowadzi działalność na rzecz rodzin i dzieci w sytuacjach kryzysowych.

Od 1998 r. realizuje własny program – przeciwdziałanie przemocy fizycznej i psychicznej w rodzinie – w ramach którego prowadzona jest poradnia rodzinna (porady pedagogów, psychologa, prawnika, terapia indywidualna i grupowa).

Oprócz tego zajmuje się programem Funduszu Małych Grantów Fiesta II. Jest to system współpracy lokalnej administracji z organizacjami pozarządowymi w wybranych krajach europejskich w zakresie udzielania pomocy rodzinom w sytuacjach kryzysowych. Bierze udział w kampanii „Dzieciństwo bez przemocy”. Stowarzyszenie działa na rzecz pomocy osobom i rodzinom w trudnej sytuacji życiowej – niezdolnym do rozwiązywania swoich życiowych problemów i konfliktów, a w szczególności ludziom podlegającym przemocy, zagrożonym demoralizacją, bezrobotnym, starym.

Podjeżdżuje zagadnienia związane z promocją zatrudnienia i aktywizacji zawodowej. Prowadzi działalność edukacyjno-profilaktyczną w zakresie kształcenia postaw i wartości moralno-etycznych sprzyjających uczestnictwu w działaniach społecznych na rzecz potrzebujących pomocy oraz wspierania takich działań. Stowarzyszenie Prowadzi Ośrodek Wspomagania Rodziny w którym znajduje się punkt informacyjno-konsultacyjny dla ofiar przemocy i uzależnień, regularnie spotykają się grupy wsparcia i prowadzone są treningi terapeutyczne. W ośrodku można zasięgnąć porad specjalistów – prawnych, psychologicznych, pedagogicznych. Prowadzone są mediacje rodzinne oraz ognisko środowiskowe dla dzieci.

– *Działania nasze adresowane są do osób skrajnie ubogich, matek samotnie wychowujących dzieci, bezrobotnych i bezdomnych, dzieci i młodzież ze środowisk niewydolnych wychowawczo, osób uzależnionych, starszych, ofiar przemocy domowej i seksualnej, rodzin w sytuacjach kryzysowych* – wymienia Sonia Skupień-Bielińska, przewodnicząca stowarzyszenia. – *Rocznie udzielamy pomocy ok. 1,2 tys. osobom. Są to w większości kobiety. Aktualnie wprowadzamy doradztwo zawodowe i pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, szczególnie osób korzystających z pomocy stowarzyszenia dotychczas.*

Centrum Pomocy Rodzinie będzie realizować projekt ze Sektorowego Programu Operacyjnego – Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej „Aktywizacja zawodowa kobiet”. Program rozpocznie się na przełomie września i października i potrwa do marca przyszłego roku. Uczestniczyć w nim będzie 24 kobiety z okolic Barczewa, Dywit i Olsztyńska.

Celem projektu jest podniesienie poziomu kwalifikacji, rozszerzenie umiejętności zawodowych oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i zawodowemu kobiet. Zakładane działania przy-

czynią się do przełamania barier psychologicznych i społecznych oraz umożliwią pozyskanie pracy lub kontynuację nauki. Projekt zakłada: wsparcie społecznie przez diagnozę osobowości, psychoterapię grupową, utworzenie grup samopomocowych i poradnictwo prawne. Podczas wsparcia zawodowego zostaną zbadane preferencje zawodowe, szkolenie z obsługi komputera, spotkania z przedsiębiorcami i udział w targach pracy. Ponadto uczestniczki otrzymają zwrot kosztów dojazdu, a także specjalne dodatki szkoleniowe.

– *Zakładamy, że prawie połowa z tych kobiet podejmie pracę lub naukę w ciągu 6 miesięcy od zakończenia projektu* – mówi Sonia Skupień-Bielińska. Realizacja projektu wynika z potrzeb społecznych i wysokiego wskaźnika bezrobocia w gminach Barczewo, Dywity i Olsztynek. Łącznie bez pracy pozostaje tam 1885 kobiet, z czego 1576 kobiet bez prawa do zasiłku. Osoby te cechuje niski poziom wykształcenia, 38% ma wykształcenie co najwyżej gimnazjalne oraz długotrwały okres pozostawania bez pracy – pow. 24 miesięcy. Dotychczasowymi barierami kobiet zagrożonych wykluczeniem społecznym są: ograniczony kapitał życiowy (niskie kwalifikacje i predyspozycje osobiste i społeczne) – projekt zwiększy kwalifikacje zawodowe, poprawi umiejętności interpersonalne; niekorzystne warunki ekonomiczne (bezrobocie, samotne wychowywanie i utrzymanie dzieci) – projekt umożliwi po jego zakończeniu podjęcie zatrudnienia i usamodzielnienie; niska samoocena, motywacja i aktywność zawodowa (zdeaktualizowane wykształcenie lub jego brak) – zajęcia zwiększą pozytywne nastawienie do siebie i możliwości zmian w życiu; uzależnienie od opieki społecznej – po zakończeniu projektu uczestniczki przestaną częściowo lub całkowicie z niej korzystać; posiadanie cech (uzależnienia, przemoc) utrudniających korzystanie z zasobów społecznych – psychoterapia wspomogą proces wychodzenia z tych barier i radzenie sobie ze stresem; brak w środowisku lokalnym pełnego zakresu usług na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym – projekt stanowi kompleksowy zestaw usług.

W rekrutacji kobiet mają pomóc parafie i Powiatowy Urząd Pracy. Kandydatki powinny mieć od 20 do 55 lat, wykształcenie podstawowe, niepełne średnie lub zawodowe, bezrobotne.

– Aktywizacja zawodowa kobiet – to pierwszy program unijny, realizowany przez Centrum.

– Mam nadzieję, że wszystko się uda, bo mieliśmy i mamy problemy. Naszą największą bolączką jest brak stałego lokalu. Wynajmujemy teraz pomiesz-

czenia do liceum ekologicznego – Kastalia – tam odbywać się będą również zajęcia. To jest miejsce na razie tymczasowe, ale myślę, że z czasem uda nam się znaleźć stałe miejsce, gdzie będą mogli przychodzić ludzie z problemami. Może wówczas pokusimy

się o napisanie kolejnego projektu. Jak ważne jest to co robimy, może świadczyć liczba wizyt osób pokrzywdzonych przez los, kobiet maltretowanych, dzieci czy członków rodzin patologicznych – podsumowuje Sonia Skupień-Bielińska.

Kinga Kamińska

SZKOLENIA NA PIĄTKĘ

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej w Olsztynie powstała 1 listopada 1990 r.

Fundacja wspiera rozwój demokracji i samorządności lokalnej, kierując swoje działania do pracowników samorządowych i radnych, przedstawicieli organizacji pozarządowych, dziennikarzy, nauczycieli, młodzieży, pracowników i kadry małych i średnich przedsiębiorstw oraz ludzi bezrobotnych lub zagrożonych bezrobociem. Zajmuje się głównie organizacją różnego rodzaju szkoleń.

Od początku istnienia organizacji udział w nich wzięło już ponad 40 tys. osób w województwa warmińsko-mazurskiego. Zajęcia odbywają się w profesjonalnie przygotowanych salach dydaktycznych zarówno w siedzibie OSŁ jak i, w coraz większym stopniu, w urzędach gmin i starostwach, a także w ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych. Udział w szkoleniach pozwala radnym, pracownikom urzędów gmin i starostw powiatowych uzupełnić wiedzę, podnieść kwalifikacje i udoskonalić warsztat pracy.

Od 1992 roku realizuje także programy pomocowe (np. w krajach bałkańskich, na Ukrainie, Białorusi itp.), dzieląc się z innymi krajami doświadczeniem polskiej reformy samorządowej.

Kolejną formą działania FRDL stanowi doradztwo. Współpracując z gronem ekspertów, Fundacja świadczy pomoc merytoryczną w większości dziedzin działalności samorządów, organizacji pozarządowych oraz małej i średniej przedsiębiorczości.

– *Ponadto specjalizujemy się zarówno w przygotowywaniu i pisaniu projektów jak i ich realizacji* – mówi Marcin Staszewski, koordynator projektów w FRDL.

– *Z sukcesem uczestniczymy w konkursach na granty i w przetargach w ramach polskich i międzynarodowych konsorcjów.*

Ośrodki regionalne FRDL realizują we własnym zakresie projekty współfinansowane ze środków unijnych. – *Obecnie jesteśmy na etapie realizacji trzech bliźniaczych projektów: – Zostań przedsiębiorcą w podregionie elbląskim – o wartości 681 tys. zł, – Twój pomysł, twoja praca – wspólna przyszłość – także o wartości 681 zł oraz – Przedsiębiorczość drogą do sukcesu zawodowego – o wartości 701 tys. zł* – wymienia Marcin Staszewski.

Celem projektów jest pomoc osobom zainteresowanym założeniem działalności gospodarczej poprzez szkolenia, doradztwo, przyznanie dotacji inwestycyjnych i wsparcia pomostowego. biorący udział w projekcie mają szansę otrzymać pomoc pomostową w wysokości 700 zł miesięcznie przez pół roku oraz jednorazową bezzwrotną dotację – 20 tys. zł. Warunkiem jej otrzymania jest posiadanie 25% wkładu własnego w ogólnych kosztach rozpoczęcia działalności gospodarczej.

Projekt skierowany jest do osób niezarejestrowanych jako bezrobotne, zamierzające rozpocząć działalność gospodarczą (bez względu na wiek, płeć, posiadane doświadczenie zawodowe) z wyłączeniem osób które były właścicielami przedsiębiorstwa i prowadziły działalność gospodarczą po 1 stycznia 2004 r. Priorytetowo traktowani są: młodzież do 25 roku życia, osoby z obszarów wiejskich, osoby długotrwale bez pracy.

Fundacja ma pewne doświadczenia w pisaniu i realizowaniu projektów z Unii Europejskiej. Wie też na co powinno się zwrócić szczególną uwagę, aby uniknąć ewentualnych komplikacji.

– Przy realizacji projektów szczególną uwagę należy dokładnie zastanowić się ile osób z danego powiatu – rejonu założy działalność gospodarczą. Jeśli mamy wpisaną małą ilość dotacji inwestycyj-

nych (mniej niż 50 proc) możemy liczyć że liczba powstających podmiotów będzie nieznacznie przekraczała liczbę osób, które rozpoczęły udział w projekcie. W projekcie powinno się wpisać, jako obszar realizacji projektu, więcej niż jeden powiat – unikniemy wówczas problemów z rekrutacją (szczególnie gdy na tereny objęte projektem są terenami wiejskimi) – wymienia Marcin Staszewski. – Przy rekrutacji osób do naszych projektów pomogło nam stowarzyszenie Samarytanin z Ornety. Warto korzystać z pomocy z lokalnych organizacji tego typu. Przecież to oni najlepiej znają społeczeństwo i mieszkańców danej okolicy i orientują się, kto może uczestniczyć w ewentualnym projekcie. Przy realizacji projektu należy się liczyć też z długim przepływem środków. Dlatego przy rekrutacji najlepiej podać jak najdłuższy termin przyznania dotacji i wsparcia pomostowego, aby uniknąć zderzenia osób, które czekają na dotacje.

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej zaczyna też trzy projekty dotyczące szkoleń dla osób pracujących i praktyk dla studentów.

Pierwszy projekt dotyczy dostosowania kwalifikacji zawodowych dorosłych osób pracujących do wymogów regionalnego rynku pracy – rozwój umiejętności uczestników w zakresie mediacji i interwencji kryzysowej. Podczas projektu odbędą się 278 godzin zajęć w dwóch grupach 16-osobowych. Zajęcia odbywać się będą w weekendy od października 2006 do czerwca 2007 r. Uczestnicy rekrutowani będą spośród kuratorów sądowych, sędziów rodzinnych, pracowników ośrodków diagnostyczno-kon-

sultacyjnych, nauczycieli, psychologów i pedagogów szkolnych, inspektorów w samorządowych wydziałach oświaty, specjalistów w ośrodkach pomocy społecznej, policjantów wydziału prewencji, strażników oraz pracowników organizacji pozarządowych.

– Wyobraźmy sobie, że w całym województwie w tej chwili zaledwie kilka osób ma uprawnienia mediatora. Dlatego też myślę, że szkolenie będzie cieszyć się dużym powodzeniem – dodaje Marcin Staszewski.

Kolejny projekt przygotowywany w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego to studia podyplomowe dla pracowników urzędów pracy. rekrutacja potrwa do połowy września. Szkolenie przewidziane jest dla 60 osób z całego województwa i obejmować będzie zagadnienia dotyczące zamówień publicznych, komunikacji społecznej, finansów publicznych, partnerstwa lokalnego, podstaw prawa administracyjnego, zarządzania zasobami ludzkimi i pozyskiwania i wdrażania funduszy unijnych. Zajęcia będą prowadzone przez wykładowców z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego.

Ostatni projekt, realizowany we współpracy z UWM to – Dostosowanie umiejętności i kwalifikacji zawodowych przyszłej kadry pracowniczej regionu Warmii i Mazur do wymogów rynku pracy – praktyki studentów UWM z przedsiębiorstwach. Projekt potrwa do marca przyszłego roku. Założeniem projektu jest umożliwienie studentom zdobycia praktycznych doświadczeń zawodowych w postaci bezpłatnych miesięcznych praktyk w najlepszych przedsiębiorstwach.

Kinga Kamińska

SIOSTRA NOWEJ GENERACJI

Stowarzyszenie Edukacyjne „Salus” powstało z inicjatywy pielęgniarek i położnych ówczesnego Samodzielnego Publicznego Zespołu Pulmonologii i Onkologii w Olsztynie w grudniu 2002 r. Reprezentuje je wybrany przez walne zgromadzenie zarząd w składzie: prezes Grażyna Powarunas, wiceprezes Anna Wypych, skarbnik Beata Godek, sekretarz Iwona Mackiewicz.

Zarząd kieruje całokształtem działalności stowarzyszenia. Stowarzyszenie założono, aby poprawić dostępność kształcenia, doksztalcania i doskonalenia zawodowego pielęgniarek i położnych. Zorganizowano i przeprowadzono już do tej pory dwie edycje kursu kwalifikacyjnego dla potrzeb pielęgniarstwa onkologicznego. W gronie założycielek znalazły się pasjonatki organizowania i wspierania

edukacji ustawicznej pielęgniarek i położnych. Nawiązano współpracę z organami samorządu terytorialnego, szkołami i innymi stowarzyszeniami w celu rozpoznania potrzeb w zakresie kształcenia ustawicznego, podnoszenia świadomości zdrowotnej, pozyskiwania kadry dydaktycznej i naukowej, sponsorów spośród instytucji gospodarczych i społecznych oraz osób prywatnych.

Stowarzyszenie kształci zgodnie z programem zaopiniowanym pozytywnie pod względem merytorycznym przez Centrum Kształcenia Pielęgniarek i Położnych w Warszawie oraz na podstawie zezwolenia na prowadzenie kształcenia wydanego przez Okręgową Radę Pielęgniarek i Położnych Regionu Warmii i Mazur z siedzibą w Olsztynie.

Stowarzyszenie Edukacyjne „Salus” realizuje projekt ze Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego „Dostosowanie kwalifikacji pielęgniarek i pielęgniarzy w zakresie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki do potrzeb zmieniającego się rynku”. Wartość projektu wynosi 3 319 536 zł, w tym dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego stanowi 75% wartości projektu tj. 2 489 652. Wkład budżetu państwa budżetu państwa stanowi 25 proc. wartości projektu tj. 829 884 zł.

Nadzór nad prawidłową realizacją projektu pełni Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie.

Projekt służy przekwalifikowaniu zawodowemu pielęgniarek i pielęgniarzy posiadających prawo wykonywania zawodu przez uczestnictwo w dwuletnim kursie specjalizacyjnym w zakresie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki.

Realizacja projektu potrwa dwa lata i rozpoczęła się 1 grudnia 2005 roku, zakończenie planowane jest na 31 stycznia 2008 roku, a zakładane rozliczenie projektu w całości od strony finansowej jest na 31 marca 2008 roku.

W kursie specjalizacyjnym bierze udział 50 osób, podzielonych na dwie 25-osobowe edycje. Obie edycje realizują identyczny program zajęć, różnią się jedynie terminami odbywania poszczególnych godzin wykładowych. Kurs obejmuje wykłady i ćwiczenia oraz zajęcia praktyczne „bezpośredni udział w procesie przygotowywania pacjenta do znieczulenia, prowadzenie procesu znieczulenia oraz świadczenie opie-

ki anestezjologicznej w o okresie pooperacyjnym, podejmowanie medycznych działań ratowniczych itp. Każdy z uczestników kursu musi zrealizować 535 godzin zajęć praktycznych oraz 630 godzin zajęć teoretycznych, co w sumie daje 1165 godzin zajęć.

Projekt skierowany jest do pielęgniarek i pielęgniarzy, czyli pracowników sektora podlegającego procesowi restrukturyzacji, którzy w związku z tym są zagrożeni utratą pracy. Są to osoby z terenu województwa warmińsko-mazurskiego posiadające minimum wykształcenie średnie zawodowe i pomaturalne oraz wyższe. W projekcie bierze udział 50 osób z czego aż 48 to kobiety. Wynika to z faktu, iż pielęgniarstwo jest zawodem silnie sfeminizowanym. 42 osoby to mieszkańcy miast, 8 to mieszkańcy terenów wiejskich.

Zakładamy, że wszyscy uczestnicy zdadzą egzamin państwowy oraz uzyskają dyplom specjalisty z zakresu pielęgniarstwa anestezjologicznego oraz intensywnej opieki – mówi Elżbieta Majchrzak, koordynator projektu. – 80% uzyska zatrudnienie na stanowisku pielęgniarki anestezjologicznej i intensywnej opieki. Dzięki specjalizacji będą miały prawo uczestniczyć w znieczuleniu pacjentów do zabiegów we wszystkich specjalnościach zabiegowych, w znieczuleniu pacjentów do zabiegów z zastosowaniem krążenia pozaustrojowego, w zabiegach przeszczepiania narządów oraz prowadzeniu terapii przeciwbólowej, jak również uczestniczyć w działaniach zintegrowanego systemu ratownictwa medycznego. Posiadając tytuł specjalisty będą mogli prowadzić szkolenia w innych oddziałach, jak również prowadzić zajęcia praktyczne i teoretyczne dla studentów wydziału pielęgniarstwa.

KONFERENCJA PODSUMOWUJĄCA ROSzEFS

**30 sierpnia 2006 odbędzie się
konferencja podsumowująca działalność ROSzEFS na Warmii i Mazurach**

Dobiega końca realizacja projektu „Centrum Rozwoju Lokalnego – Regionalny Ośrodek Szkoleniowy Europejskiego Funduszu Społecznego Warmii i Mazur – SPLOT działań na rzecz rozwoju lokalnego”. Z tej okazji Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych zaprasza na konferencję podsumowującą działalność projektu. Konferencja odbędzie się 30 sierpnia 2006 (środa) w godz. 10:30–14:30 w sali bankietowej Hotelu Gromada w Elblągu (ul. Plac Słowiański 2).

W związku z ograniczoną liczbą miejsc organizatorzy proszą o potwierdzenie uczestnictwa w konferencji do 25 sierpnia.

Zgłoszenia przyjmuje i informacji udziela Elżbieta Hajdukonis z ESWIP – tel./fax 055 642 18 85, e-mail:roszefs@eswip.elblag.pl.

Program Konferencji:

- 10.15 – Recepcja
- 10.30 – Otwarcie konferencji – Arkadiusz Jachimowicz, prezes ESWIP
- 10.45 – Podsumowanie realizacji projektu ROSzEFS – Elżbieta Kamińska, koordynator ROSzEFS
- 11.00 – Działalność animatora i doradców – najczęściej pojawiające się pytania, problemy – Maciej Bielawski, doradca ROSzEFS
- 11.20 – ROSzEFS a potrzeby szkoleniowe – Małgorzata Samusjew, akredytowany trener KOSzEFS
- 11.40 – Podsumowanie współpracy z partnerami projektu, wręczenie podziękowań
- 12.00 – Rozstrzygnięcie konkursu „Sposób na EFS” – Bartłomiej Głuszak, wicedyrektor ESWIP
- 12.15–12.45 – Przerwa kawowa
- 12.45 – Przyszłość ośrodków ROSzEFS – przedstawiciel PARP
- 13.05 – Omówienie programu operacyjnego Warmia i Mazury oraz Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na lata 2007–2013 – Monika Falej, doradca ROSzEFS
- 13.25 – Efekty wdrażania EFS – przedstawiciel Wojewódzkiego Urzędu Pracy
- 13.40 – Efekty wdrażania EFS – przedstawiciel PFRON
- 13.55 – Przykłady dobrych praktyk – Katarzyna Królak, Maria Żylińska
- 14.20 – Zakończenie
- 14.30 – Obiad